CISO stripgids

Hfl. 4,95

6

Bfrs. 69

Story-bibliografie + Willy Vandersteen

CISO stripgids

inhoudsopgave

blz. 1 — STORY - BIBLIOGRAFIE, door J. Smet.
Een belangrijke bijdrage tot de geschiedenis van de Belgische stripbladen en de jeugdpers in het algemeen. Bovendien heel interessant voor de liefhebbers van Amerikaanse strips omdat Story enkele van de belangrijkste reeksen heeft gepubliceerd.
Een onmisbaar naslagwerkje.

blz. 16 — STRIPSPETTERS, door J. Smet.
Berichtjes waarin eenieder wel wat nieuws kan vernemen.

blz. 18 — ROBERT EN BERTRAND, door J. Smet.
De jongste reeks van W. Vandersteen is een van zijn beste geworden. Waarom zij een hoogtepunt in de stripgeschiedenis daarstelt wordt in dit artikel uitvoerig bewezen.

blz. 24 — SEX IN OUDE PRENTJES, door J. Smet.
Of : onderschat onze grootoudjes niet.

blz. 26 — AANRADERS, door J. Smet.
Enkele van de betere Nederlandstalige strips uit het recente aanbod.

blz. 27 — DE " GALERIJ DER GROTEN ", door J. Smet.
De beste strips uit de Nederlandstalige stripgeschiedenis. De tekenaars die hierin een plaatsje veroveren kunnen er terecht fier op zijn. De medewerking van de lezers wordt bovendien zeer op prijs gesteld. W. Vandersteen heeft de eerste eer.

blz. 28 — MODETEKENINGEN VAN E. KLEPPER, door J. Smet.
E. Klepper is een hele klepper. Dat bewijzen zijn modetekeningen wel. Hij is een specialist in het tekenen van expressieloze koppen. Moet je ook kunnen.

blz. 29 — NIEUWS, door J. Smet.
Met De "Daily Spirit" - The Film Classic Library - B. Bus e. a. interessante wetenswaardigheden.

blz. 31 — BARRY SMITH (CONAN) - INDEX, door R. O. Stoop.
Al wat door O. Stoop is gemaakt, is goed.

DIT NUMMER IS TE GOED : MOET JE TWEEMAAL KOPEN.

Ciso Stripgids nr. 6. juni 1975.
Driemaandelijks tijdschrift.

UITGEVER :
Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3,
Breda. Nederland.

REDACTIE :
J. Smet, Veldekensstraat 2, 2300 Turnhout.
België.

EINDREDACTIE : C. Coenders.

OPMAAK : Gijs Mertens, Breda.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor hun bijdragen.
Manuscripten, artikelen enz. te zenden aan het redactie-adres.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder toestemming van de uitgever.

Hieronder volgt een bibliografisch overzicht van het stripblad "Story, Het Groote Avonturen-weekblad ". In dit mooie tijdschrift dat helaas slechts 301 nummers heeft bestaan (15 juni 1945 tot 22 maart 1951), werden enkele van de beste Amerikaanse reeksen herdrukt. MANDRAKE - GORDON - DE MAN MET HET MASKER - POPEYE - BARNEY BAXTER - JOHNNY HAZARD - PETER DE DROMMEL... om maar enkele van de voornaamste te noemen, zijn allemaal grootse beeldverhalen die onvermijdbaar het bepaalde heimwee-gevoel, dat men nostalgie of jeugdsentiment pleegt te noemen, weten op te wekken bij al diegenen die de strips vroeger of in hun jeugd hebben gelezen. In Story werd het vooroorlogse Amerikaanse stripoverwicht, vooral in Franse, maar eveneens in de Belgische jeugdbladen BRAVO en aanvankelijk ook ROBBEDOES, voortgezet. Omdat het Belgisch-Nederlandse beeldverhaal tijdens en kort na de oorlog een enorme ontplooiing kende in de tijdschriften ROBBEDOES, KUIFJE, HEROIC-ALBUMS, 't KAPOENTJE, TOM POES WEEKBLAD enz., en ook in de verschillende dagbladen een voorname plaats begonnen in te nemen, was er spoedig weinig plaats meer over voor de Amerikaanse reeksen.

In Story verschenen dus enkele van de beste Amerikaanse strips. Strips die, bij al wie Story vroeger gelezen heeft, een zekere nostalgie oproepen. Alleen al bij het aanhoren van de naam van een stripheld springen er bepaalde genoeglijke beelden voor de geest en zit men weer volop in 't avontuur. Sommige mensen hebben het wel gehad over leesluiheid, gebrek aan pedagogische waarde en zo, maar al wie Story vroeger gelezen heeft, kan nu op enkele behaaglijke ogenblikken terugzien. Dat staat vast.
Maar vooraleer wij hier de verschillende Story-helden in detail gaan belichten, willen wij eerst enkele andere aspecten van het blad bespreken. Want een paar technische inlichtingen zijn we aan de wetenschap verschuldigd, en er zijn nl. ook een aantal feuilletons of letterkundige bijdragen in 't blad gepubliceerd. En opdat men straks niet te veel moeite zou hebben om te weten welke held nu wel of niet in Story is verschenen geven wij hier eerst de hoofdpersonen in Nederlandstalige alfabetische volgorde.

Barney Baxter (Marc Orian),
Big Ben Bolt,
Blondie,
Breng ze levend terug,
Dick Alden,
De Durondibs en hun hond Adolf,
De Familie Flop,
Fatso,
Felix de kat,
Gordon,
De Grijsuil,
(Inspecteur Wade),
Jan Kanonbal,
Johnny Hazard,
De Kapitein vertelt weer,
Klaveren 7,
Little Jimmy,
Het Lustige Huis,
De Man met het Masker,
Mandrake,
Marc Orian (Barney Baxter)
Myrtille,
Peter de drommel,
Pim Pam Poem,
Pioen en Kollebloem,
Popeye,
Roland Waaghals (Sergeant Pat of Radio Patrol),
Sergeant Pat of Radio Patrol (Roland Waaghals),
Skippy,
Het Spook,
Tex, de cow-boy,
Tim Tyler,
Tippie,
De Vernuftige schooier,

Het wat, hoe en door wie kunt u dus hieronder in volgorde van verschijnen terugvinden.

OPMERKINGEN :

Voor de strips die in de Amerikaanse kranten verschijnen maakt men onderscheid tussen de zogenaamde "daily strip" en de "sunday strip", of de strips die met een smalle strook alle dagen van de week in de krant verschijnen en de strips die de zondag in een speciaal krantensupplement, meestal in kleur verschijnen. Een zelfde held beleeft meestal verschillende avonturen in de "dagstrips" en de "weekstrips". Vandaar dat wij het onderscheid ook maken.

Het is duidelijk dat onze opgave van de nummers de gewone doorlopende volgorde der 301 verschenen Story-nummers is.

Het is helaas niet mogelijk de inhoud van alle vervolgstrips te vermelden.

De Amerikaanse titels zijn tussen haakjes achter de Nederlandse geplaatst.

Wij hebben niet vermeld welke strips in kleur verschenen zijn en welke niet. Enkele aanwijzingen zijn evenwel toch noodzakelijk. De dagstrips verschenen niet in kleur. Klaveren 7 + Skippy + Het Lustige Huis + Myrtille + Het Spook + Tippie verschenen eveneens in zwart wit. Little Jimmy verscheen meest in zwart wit. Peter de Drommel had kleur tot nr. 146. Van Mandrake verschenen uiteraard de dagstrips + "Het Vlotvolk " en "Het eiland van de vrees " in zwart wit. Sergeant Pat-Fatso - Familie Flop en Tim Tyler verschenen ook slechts gedeeltelijk in kleuren. Alle andere strips verschenen steeds in kleuren.

ENKELE TECHNISCHE GEGEVENS.

Het eerste nummer verscheen op 15 juni 1945. Het laatste op 22 maart 1951.
In totaal 301 nummers.
De ondertitel was :"Het groote avonturen-weekblad. Deze ondertitel werd vanaf nr. 228, 28 okt. 1949 : "Weekblad voor de jongeren ".
De prijs evolueerde als volgt : 2, 50 frank

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

BAXTER
REG. U.S. PAT. OFFICE
FRANK MILLER
TIP EN BETTY WORDEN IN TEGENWOORDIGHEID VAN BAXTER EN GUS AAN EEN WEINIG VERTROUWBARE STALEN SPEER GEBONDEN
EEN VOORSTELLING IS ZEKER OVERBODIG ? JULLIE KENNEN ELKAAR !
JA, WE ZAGEN ELKAAR OP VENUS AL.
BAXTER, HUN LOT IS IN UW HANDEN !
HOEZO DAN ?
BARNEY, IK BEN DIE SPOKENGESTALTEN BEU ! IK ZAL....
BIND ZE VAST AAN DE SUPER-NITROTONISCHE BOM !

vanaf nr. 1 ; 3,- frank vanaf nr. 3 ; 3, 50 frank vanaf nr. 28 ; 4,- frank vanaf nr. 107 ; 5,- frank vanaf nr. 275.
Het aantal blz. : 8 blz. vanaf nr. 1 ; 12 blz. vanaf nr. 28 ; 16 blz. vanaf nr. 46 ; 20 blz. vanaf nr. 248.
Het aantal 4 kleuren blz. : 4 vanaf nr. 1 ; 6 vanaf nr. 46 ; 7 vanaf nr. 147 ; 8 vanaf nr. 228 ; 10 vanaf nr. 248 ; 9 vanaf nr. 275.
Het formaat bleef onveranderd : 29, 5 x 21 cm.
Story was een uitgave van "Pont Levis ", Hopstraat 47, Brussel.
Gedrukt in België door " nv. Imifi", zelfde adres.
De verantwoordelijke voor de redactie was een zekere F. Bosman. (Wij zullen hem wel eens opsporen en, indien hij nog leeft, aan een stripverhoor onderwerpen).
Op de omslag werden aanvankelijk strips gedrukt. Pas vanaf het nr. 177, 5 nov. 1948, ging men de omslagen apart ontwerpen.
Ook ging men vanaf nr. 232, 25 nov. 1949, een beetje de inhoud propageren :
"De mooiste histories door de beste tekenaars der wereld " stond er op iedere kaft, gewijzigd vanaf nr. 244, 16 feb. 1950 in : "Topverhalen vol spanning. Knappe, wereldbefaamde tekenaars ".
Van Story verscheen er ook gelijktijdig een identieke Franstalige versie. Het is maar dat u het weet.

LETTERKUNDIGE BIJDRAGEN.

Het heeft weinig zin hier ook de korte verhalen te vermelden die in Story verschenen zijn. Wij zijn per slot van rekening in de eerste plaats in strips geinteresseerd. (U merkt het, strips werken leesluiheid in de hand).
Een aantal romans moeten evenwel de revue passeren, ook al willen we belangstellenden waarschuwen voor het feit dat men veelal slechts met een " nieuwe tekst naar de oorspronkelijke avonturen " te maken heeft.
De redactienota, in het nr. 241, 26 jan 1950 afgedrukt, willen wij u niet besparen :
"Story publiceert hier het begin van een reeks nieuwe avonturen, waarin zal verteld worden hoe Tarzan in de jungle terecht kwam, wat zijn kinder- en jongelingsjaren waren en waarom hij terecht de naam van 'Meester van het oerwoud' ontving. DEZE NIEUWE AVONTUREN WERDEN ZO GESNOEID, DAT ER WAT BETREFT DE LEEFTIJD DER STORYERS GEEN VOORBEHOUD TE MAKEN IS. Alle Storyers, zonder onderscheid, zullen dus deze spannende avonturen kunnen volgen.
De Redactie. "

In die tijd, en dat was dan nog vooraleer de pedagogen à la Frederic Wertham en L. Schevenhels zich werkelijk om het lot van de jonge striplezer gingen bekommeren, was het ook al gebruikelijk dat men stripplaatjes ging overtekenen en bepaalde nogal luchtig geklede dames een pakje ging aanmeten. "Flash Gordon " door Alex Raymond is daar een klassiek voorbeeld van. In Story heeft men niet te veel geknoeid om de moraal. In de eerste jaargangen in geen geval. Later waarschijnlijk wel bij Mandrake, maar omdat ik nu niet direct origineel Amerikaans vergelijkingsmateriaal ter beschikking heb, kan ik dat niet zomaar uitmaken. Van zodra ik er de gelegenheid toe heb zal ik aan dit fenomeen een afzonderlijk artikel wijden.
Maar nu terug naar de letterkunde.
Van E. R. Burroughs verschenen achtereenvolgens :
- Tarzan en de Schat van Opar (illustraties van Sourian). nr. 28, 27 dec. 1945 - nr. 57 19 juli 1946.
- Ter verovering van een onbekend halfrond. nr. 58, 26 juli 1946 - nr. 79. 20 dec. 1946.
- Naar het middelpunt der aarde. nr. 80, 27 dec. 1946 - nr. 107, 4 juli 1947.
- In het land der gevleugelde mensen. nr. 138, 6 feb. 1948 - nr. 158, 25 juni 1948.
- Tarzan's vlucht (vert. door Cl. J. Raman. Illustraties van Brabant). nr. 177, 5 nov. 1948 - nr. 200, 15 apr. 1949.
- Tarzan, Heer van de Rimboe. (Illustraties van Brabant). nr. 201, 22 apr. 1949 - nr. 240, 19 jan. 1950.
- Tarzan (1e verhaal) (vert. door F. V. Langenhove). nr. 241, 26 jan. 1950 - nr. 286, 7 dec. 1950.

Van de held FRANK SAUVAGE (Doc Savage) verschenen :
- De Piraten van den Pacifiek. nr. 1, 15 juni 1945 - nr. 22, 15 nov. 1945.
- De geheimzinnige luchtsteen. nr. 158, 25 juni 1948 - nr. 179, 19 nov. 1948.
- De brulduivel. nr. 181, 3 dec. 1948 - nr. 213, 15 juli 1949.
- Frank Sauvage (Door Guy d'Antin). nr. 208, 10 juni 1949 - nr. 228, 28 okt. 1949.

Doc Savage is een pulp-held van voor de oorlog die veel invloed op de strip-superhelden heeft uitgeoefend en die zelf ook tijdens en kort na de oorlog in de Amerikaanse comic-books zijn lauweren verdiende en zelfs vrij recent in 1972 opnieuw door Marvel als comic-book werd uitgegeven.

Van James Fenimore Cooper noteerden we :
- De laatste der Mohikanen. nr. 143, 12 mrt. 1948 - nr. 157, 18 juni 1948.
- De wilddoder. nr. 158, 25 juni 1948 - nr. 172, 1 okt. 1948.
- De Prairie. nr. 287, 14 dec. 1950 - nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer).

Verder zijn nog interessant :
- Sherlock Holmes aan den slag. (naar A. Conan - Doyle).

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

nr. 46, 3 mei 1946 - nr. 61, 16 aug. 1946.
- Sherlock Holmes.
nr. 75, 22 nov. 1946 - nr. 82, 10 jan. 1947.
- Sherlock Holmes. De dolk van de Négus.
nr. 101, 23 mei 1947 - nr. 105, 20 juni 1947.
- De rechtspraak van de Sint.
(Door Leslie Charteris. Bewerkt door E. Michel - Tijl).
nr. 281, 2 nov. 1950 - nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer).
- Geheim agent Z. 13. (door J. C. Frabos).
nr. 103, 6 juni 1947 - nr. 129, 5 dec. 1947.
- Het Spook van de Caribische Zee.
(Door Draycott Dell).
nr. 108, 11 juli 1947 - nr. 137, 30 jan. 1948.

Tot slot moeten wij nog vermelden :
- Kapitein Fracasse. (Door Theofiel Gautier).
nr. 146, 2 apr. 1948 - nr. 186, 7 jan. 1949.

Bij deze horen ook een aanzienlijk aantal kleurenillustraties van Vanderkelen, een illustrator die er toch wel wat van kent.

DE STRIPS IN HET EERSTE NUMMER.

In het eerste nummer van 15 juni 1945 verschenen zeven strips :
De Man met het Masker - Blondie - Roland Waaghals - Mandrake - Popeye - (Inspecteur Wade) - en Pioen en Kollebloem.
Alle strips in dit nummer en ook vrijwel alle andere strips die in Story verschenen zijn, waren copyright "Opera Mundi " ;een agentschap dat in deze streken een der belangrijkste Amerikaanse "syndicates" (persagentschappen die zich vooral bezig houden met de verkoop van strips aan dagbladen) vertegenwoordigt: nl. King Features Syndicate. De oorsprong van "King Features Syndicate" gaat terug tot 1912 wanneer krantenmagnaat Hearst zijn "Hearst's International Feature Service ", het allereerste "syndicate" opricht. In 1914 zou hieruit dan "King Features Syndicate " ontstaan. Deze eenzijdige herkomst van het materiaal moet ons evenwel niet droevig stemmen vermits, zoals gezegd, enkele van de beste Amerikaanse stripreeksen door K. F. S. werden verspreid.
Allereerst hebben we daar op de omslag van het eerste nummer :

DE MAN MET HET MASKER.
(The Lone Ranger).

"Hi-yo, Silver Away !" De eenzame ruiter, die nooit alleen is, maar altijd met de indiaan Tonto en natuurlijk zijn wit paard Silver op stap gaat, werd in 1933 door G. W. Trendle voor de radio gecreëerd. De stripversie, in 1938 begonnen, was van Francis H. Striker voor de tekst en Charles Flanders voor de tekeningen. Op een bepaald ogenblik vinden we ook de naam Bob Green als scénarist terug (nr. 84 e. v.).
Vele volwassenen zullen zich de zilveren kogels van deze rechtvaardige ruiter herinneren waarmee hij steeds zo duidelijk het goede van het kwade kon onderscheiden, en waarmee hij zo handig de pistolen uit handen van de vijand kon schieten. Maar ook voor de jongere lezers is "De gemaskerde ruiter " geen onbekende, vermits de cowboy onder deze titel ook menig avontuur in " 't Kapoentje " beleefde.
In Story verscheen hij als volgt :
nr. 1, 15 juni 1945 - nr. 18, 18 okt. 1945.
(Dagstrips).
nr. 84, 24 jan. 1947 - nr. 301, mrt. 1951.
(Laatste nummer) (Weekstrips).

DRIEDUBBELE MARSKRAMER! DAAR STAAN 40 GESELSLAGEN OP !
IK ZAL HET TUIG MET DE LODEN SLINGER HALEN, KAPITEIN !
MAAR HET WAS EEN MISSTAP, MENEER !
KAPITEIN GHOST, EEN ZEIL OOSTWAARTS IN ZICHT !
IN DIE SCHUIT ZIT GEEN WAAR VOOR ONS, DENK IK !
WE HEBBEN MANSCHAPPEN TE KORT, KAPITEIN...
NU, ZET EEN SLOEP UIT EN BRENG ZE ALLE HIER, WE ZULLEN ZIEN!
EN HUN VAARTUIG FNUIKEN ?

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

VIN JE 'T GEEN REUZE-HOEDJE?
BEN JE ZEKER VAN DAT HET EEN HOED IS, ZEG?
ER SCHUIFT EEN HANDVAT AAN TE ONTBREKEN!
HI, HI, HI, WAS JE EEN LEKKER ECHTGENOOT, JE ZOU ZEGGEN DAT HIJ LEUK ZIT!...
GA ... EN KEER TERUG. MISSCHIEN IS DE TWEEDE INDRUK BETER DAN DE EERSTE!
Copyright opera mundi !'
9 39

BLONDIE (blz. 2.)

Van "De avonturen van Blondie " door Chic Young, in 1930 gecreëerd, verschenen enkele dagstripjes van nr. 1, 15 juni 1945 tot nr. 27, 20 dec. 1945 in Story. Ze zijn interessant omdat men niet zo dikwijls de gelegenheid heeft met deze stripjes in aanraking te komen. Ook in "Humoradio" en het "Zondagsblad" heeft Blondie menig avontuur gesleten.

ROLAND WAAGHALS. (blz. 3).
(Sergeant Pat of Radio Patrol).

Vanaf nr. 1, 15 juni 1945 tot nr. 133, 2 jan. 1948 verschenen de weekstrips onder de titel Roland Waaghals. Vanaf nr. 186, 7 jan. 1949 tot nr. 283, 16 nov. 1950 werden zij onder de Amerikaanse titel hernomen. Eddie Sullivan (tekst) en Charlie Schmidt (tekeningen) hebben deze detective-strip beroemd gemaakt door op vele plaatsen het Amerika te tonen zoals het in werkelijkheid was, met juiste weergave van de entourage waarin de avonturen zich afspeelden. De strip was een weinig later in hetzelfde jaar 1934 als Secret Agent X9 van Dashiell Hammett & Alex Raymond ontstaan.

Sergeant Pat

MANDRAKE, KONING DER TOVENAARS.
(Mandrake The Magician) (blz. 4).

Mandrake is een goochelaar met een enorme hoeveelheid truks in de mouwen waarmee hij de beste van zijn tegenstrevers de baas blijft. Zijn werkelijke kracht is evenwel de hypnose waarmee hij deze vijanden, en vooral ook de lezers allerhande irreële beelden voor de geest kan halen. Deze beinvloeden hem dan zodanig dat de illusionist steeds meester van de situatie blijft.
Enkele van de beste Mandrake-verhalen werden in Story gepubliceerd. Verhalen, vol met avonturen in onbekende door vreemde wezens bewoonde werelden. Wij hebben hier nog de poëtische, sprookjesachtige, avontuurlijke, bevreemdende sfeer, kenmerkend voor de boeiende avonturenstrips uit de dertiger jaren en die meer dan andere, dat eigenaardige maar heerlijke nostalgisch gevoel weten op te wekken. Gelukkig de man die de Mandrake-verhalen in zijn jeugd genoten, thans opnieuw kan verslinden.
Het tekenwerk van Phil Davis, die samen met de auteur Lee Falk al vanaf 1934 de avonturen van Mandrake in beeld bracht is op zijn best, veel indrukwekkender in de week- dan in de dagstrips, en ook veel eleganter dan de stijl van Fred Frederickx, de tekenaar die de strip na de dood van Davis voortzette.
Volgende Phil Davis-Mandrake-verhalen zagen het licht in Story, van het begin tot het einde. De titels, door ons zelf opgegeven, zijn voldoende om een identificatie van deze verhalen voor de Mandrake-kenner mogelijk te maken.
A. Weekstrips.
- Afzonderlijke verhalen van slechts 1 blz. nrs. 1, 2, 3, 30, 31, 32, 33, 34, 50, 51, 52, 219 (2 strips).
- De Goudstad. nr. 4, 12 juli 1945 - nr. 29, 3 jan. 1946.
- De Spookbeek van de Kristalbergen. nr. 35, 14 feb. 1946 - nr. 49, 24 mei 1946.
- Het Rijk der "kleine mensen ". nr. 53, 21 juni 1946 - nr. 73, 8 nov. 1946.
- Het Circus Pardum. nr. 74, 15 nov. 1946 - nr. 97, 25 apr. 1947.
- De Wereld van X-afmetingen. nr. 98, 2 mei 1947 - nr. 124, 31 okt. 1947.

Deze Wereld van X-afmetingen verdient iets meer van onze aandacht. Story maakte geschiedenis alleen al door het afdrukken van dit klassiek Mandrake-verhaal. Een korte inhoud is dus wel op zijn plaats.
Het voor de tijd kenmerkende naieve scénario verhaalt ons over de uitvinding van Prof. Theobald, die ontdekte om door middel van moleculenontbinding en het atomisch bombardement een mens in de wereld van X-afmetingen te werpen. De eerste die langs deze weg de nieuwe wereld leerde kennen was Suze, de dochter en medewerkster van de professor. Omdat zij klaarblijkelijk in gevaar verkeert en omdat onze magiër geen dame in nood aan haar lot kan overlaten, gaan Mandrake en zijn helper Lothar haar achterna. In de wereld van X-afmetingen ontmoeten zij de gekste toestanden.
Vooreerst leven daar de "radmensen" of metaalmensen, die helemaal uit levend metaal bestaan en die zich niet met benen, maar op een ingebouwd wiel voortbewegen. Deze metaalmensen, evenals de levende metalen stad waarin zij leven, nemen hun voedsel uit de olie en haar bijprodukten. De gevangen "vleesmensen", inferieure wezens op de planeet, worden door deze staalmensen als slaven in de steenkoolmijnen gebruikt.
Ook de "kristalmensen ", die leven van zon en licht, behandelen de vleesmensen slecht omdat zij mensenhuiden gebruiken om beter de zonnestralen te kunnen opdrinken.
De primitiefste, doch vreedzaamste mensen van de planeet zijn de verschillende rassen van mensplanten waaronder b. v. de boommensen, die voedsel nemen langs de voeten die als boomwortels werken.
Een originele gekke vondst zijn de "vuurvogels ", vijanden van de radmensen, die ook uit metaal bestaan, van de warme streken afkomstig zijn, om de een of andere reden ontvlammen en dan schade gaan aanrichten in de stad van de metaalmensen.
Mandrake zal samen met de vleesmensen de strijd aanbinden tegen de metaal- en kristalmensen en alzo de sociale wantoestanden rechtzetten.

- Het Land van Dementor. nr. 125, 7 nov. 1947 - nr. 149, 23 apr. 1948.
- Het Testament van Mr. Rogier. nr. 150, 30 apr. 1948 - nr. 178, 12 nov. 1948.
- Lunatopia. nr. 179, 19 nov. 1948 - nr. 204, 13 mei 1949.

Ja, we zullen de "lunatici" onder de lezers bevredigen en ook van dit klassieke verhaal de korte inhoud vertellen.
Dank zij de Durbetstof, bekomen uit een moeilijke samenstelling van atoomelementen, kan Prof. Durbet snel de maan bereiken. Samen met Mandrake, Lothar en het voor 't avontuur noodzakelijk vrouwelijk schoon, de dochter van de professor, Laura, wil hij de niet zichtbare kant van de maan verkennen.
Na een tocht zonder moeilijkheden belanden zij spoedig in "Lunatopia", de maanstad waar allerhande op aarde nog te ontdekken snufjes, alledaagse kost zijn en waar, belangrijk detail, het geld aan de bomen groeit.
Terloops wordt ons ook het geheim van Atlantis ontsluierd, en we vernemen dat de mensen van Atlantis maanbewoners waren, voorouders van de huidige inwoners van Lunatopia.
De maanbewoners zijn afhankelijk van enorme machines, door hun voorouders gebouwd, die volmaakt zelfstandig werken en hen van lucht, scheikundige produkten, stoffen enz. voorzien. Mandrake komt nog net op tijd in de maanstad aan om een opstand van de commando-machines te verijdelen. Hierna trekken zij naar het middelpunt van de maan en leren er de "vuurwezens" kennen, rare kerels die lava drinken en op een "vlammenbed" slapen.
Ze zijn echter niet vijandig. Wel vijandig en een waarschuwing voor toekomstige maanonderzoekers, tenzij Mandrake mee op stap gaat, zijn de vuurdraken.
Zonder veel verwikkelingen keren zij terug naar de maanoppervlakte en van daaruit terug naar de aarde.
- Avontuur op de foor. nr. 205, 20 mei 1949 - nr. 209, 17 juni 1949.
- Het tweekoppige monster. nr. 210, 24 juni 1949 - nr. 218, 19 aug. 1949.
- De Goudstad in de Poolstreek. nr. 220, 2 sept. 1949 - nr. 237, 29 dec. 1949.
- Het Vlotvolk. nr. 283, 16 nov. 1950 - nr. 292, 18 jan. 1951.
- Het eiland van de vrees. nr. 293, 25 jan. 1951 - nr. 301, 22 mrt. 1951. (laatste nummer).

B. Dagstrips.
- De geluksvallei. Of : De sprinkhanen van Dr. Maler. nr. 238, 5 jan. 1950 - nr. 249, 23 mrt. 1950.
- Het geheim der Medusa. nr. 250, 30 mrt. 1950 - nr. 261, 15 juni 1950.
- De Zwarte Hertog. nr. 262, 22 juni 1950 - nr. 282, 9 nov. 1950.

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

HOLA!
HET SCHEELDE GEEN HAAR OF IK WAS GEVAT! U STUURT GEVAARLIJK SNEL!
IK BEN DOL OP SNELHEID! STAP IN! WAAR MOET U ZIJN?
ZOODUS BENT U VERKIKKERD OP SNELHEID?
EN OF!...OKIJK!..MIJN KILOMETERPLAAT WIJST 500 AAN! IK KAN NIET MEER REMMEN!
VIJF DUIZEND KILOMETER IN HET UUR! IK BEN GEK! EI WE VERLATEN DE AARDE EN RIJDEN DOOR HET LUCHTRUIM?
ZES HONDERD DUIZEND KILOMETER PER SECONDE!...IK WIL UITSTIJGEN! IK BEN ZINNELOOS!...
TWEEMAAL DE SNELHEID VAN HET LICHT! BENT U NU TEVREDEN?
EEN ANDERE WAGEN, KIJK! IK BEN IN DEN ANDEREN WAGEN!..EN HET IS MIJN WAGEN! WAT GEBEURT ER...
EEN MILJOEN KILOMETER PER SECONDE! ZOO SNEL DAT U UZELF HEBT BIJGEHAALD!
LAAT MIJ UITSTAPPEN!...ZOO ZOO MIJN WAGEN STAAT STIL, WAS HET EEN DROOM?... BRRR! HE KOETSIER, IK RUIL MIJN WAGEN TEGEN UW GESPAN! GEEN SNELHEID MEER!!

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

POPEYE (blz. 5).

Ja, wie kent er Popeye nog niet ? Wie twijfelt er nog aan de voedingswaarde van spinazie ? Wie heeft nog niet van Wimpy en zijn liefde voor hamburgers gehoord en wie heeft nog nooit om de bonestaken van Olive Oyl gelachen ? Is er wel iemand die niet met volle teugen van deze voortreffelijke humorstrip kan genieten ?
Of kent u Popeye enkel van de Max Fleischer tekenfilms, die nu nog altijd kinderen en volwassenen doen gieren van de pret ?
Indien dat zo is, moet u toch ook heel spoedig kennismaken met de meest originele creatie in de stripgeschiedenis. Want Popeye's geestelijke vader Elzie Chrisler Segar zorgde voor enkele vindingrijke, niet te overtreffen, dolkomische Popeye-verhalen, die terecht als unieke, klassieke beeldverhalen kunnen worden beschouwd.
Segar tekende al sedert 1919 "Thimble Theatre " waarin de Oyl-familieleden een rol speelden. Pas tien jaar later werd de zeebonk Popeye aan de strip toegevoegd, met alle bekende gevolgen vandien. De strip ontpopte zich tot een humoristisch meesterwerk onder de pen van de geniale Segar die de kunst verstond om uit ieder moment het maximum aan humor en satire te halen.
In Story verscheen Popeye van het eerste tot het laatste nummer en men heeft het voorrecht hierin de niet zo bekende wekelijkse gagplaten te bewonderen.
Omdat het belangrijk is onderscheid te maken tussen het werk van de , wij herhalen het, geniale Segar en zijn opvolgers, geven wij hierna de nummers met de desbetreffende signaturen. Hierbij valt op te merken dat Segar meermaals de strips signeerde met een sigaar (Segar en "cigar" worden vrijwel hetzelfde uitgesproken in het Amerikaans). Zaboly van zijn kant onderteekende meermaals met een bij.

BEVALT « STORY » U?... PRIJS HET BLAADJE DAN BIJ UW VRIENDEN AAN!

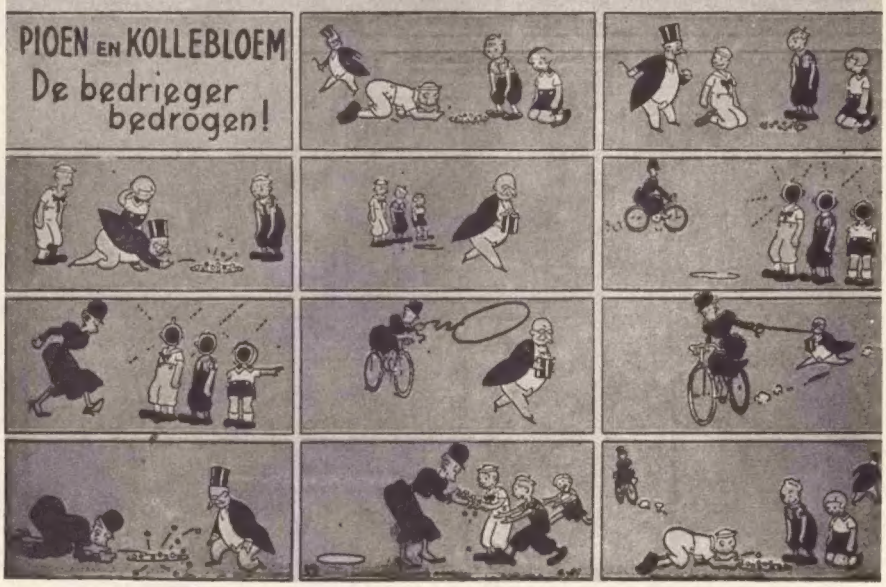

1. Ondertekend door Segar.
nrs. 1 t/m 29, 47, 50, 52, 55, 132, (134), 135 t/m 139, 141 t/m 148, 150, 152 t/m 212.

2. Ongesigneerd.
nrs. 30 t/m 46, 48, 49, 51, 53, 54, 56 t/m 116, 126, 129, 131, 133, 140, 149, 151.

3. Ondertekend door Zaboly.
nrs. 117 t/m 125, 127, 128, 130.

4. Ondertekend Tom Sims (tekst) & Zaboly.
nrs. 213 t/m 301 (laatste nummer).

Volgende korte Popeye-verhalen werden geplaatst :
- Popey is ontroostbaar.
  nr. 15, 27 sep. 1945 - nr. 19, 25 okt. 1945.
- Popeye en de Marsbewoner.
  nr. 25, 6 dec. 1945 - nr. 29, 3 jan. 1946.
- Popeye en de gorilla.
  nr. 89, 28 feb. 1947 - nr. 93, 28 mrt. 1947.
- Een miljoen te winnen.
  nr. 119, 26 sep. 1947 - nr. 125, 14 nov. 1947.
- (Battling Cyclone).
  nr. 190, 4 feb. 1949 - nr. 199, 8 apr. 1949.

(INSPECTEUR WADE). (Inspector Wade).
(blz. 8).

Lyman Anderson bracht met deze niet zo bekende strip een verhaal van Edgar Wallace in beeld. "Het Zwarte Spook " verscheen van nr. 1, 15 juni 1945 tot nr. 22, 15 nov. 1945 (weekstrips).

PIOEN EN KOLLEBLOEM.
(Colonel Potterby and The Duchess).
(blz. 8).

Deze pantomime-strip of strip zonder woorden zou door Chic Young, de tekenaar van o. a. Blondie, zijn gemaakt, maar we vinden nergens zijn signatuur terug.
De weekstrips verschenen van nr. 1, 15 juni 1945 tot nr. 29, 3 jan. 1946.

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

POPEYE STELT HET BETER !

MIJN JONGEN IS ZWAARMOEDIG. DAT IS ERNSTIG!
JA, SEDERT MIMOSA ER VANDOOR IS, IS ZIJN HOOFD OP HOL!
EN DE DOKTER HEEFT DUS GEZEGD DAT EEN ZWART GALLIGE ALLES SLIKT WAT HEM VERTELD WORDT ?
JA, IK HEB HEM AAN HET GELOOF GEBRACHT DAT IK MIMOSA BEN!
DAN MOET HIJ HET BLIJVEN GELOOVEN !
WAAR BENJE, MIMOSA!
GOEDE MELK, MIMOSA!
ALS IK JE OPGEKNAPT HEB, MAG JE SPELEN GAAN!
O, JA! O, JA! O, JA!
MIMOSA, LIEFSTE MIMOSA!
WAT WILT HIJ TERUG?
KOM HIER, MIMOSA!
JE GAAT DIE VOD NEMEN EN HELPEN WASSCHEN..... MEN IS NOOIT TE JONG OM TE LEEREN!
MIMOSA, MOET GAAN SLAPEN, HET WORDT TIJD!
WAT NU?.....
HOE GERAAK JE DAAR NIET MEER IN?
KOM, MIMOSA, BRAAF ZIJN, JE MOET JE BEDJE IN!
DAAR!
EN BEN JE NIET BRAAF, DAN DOE IK PAN! PAN! PAN!
EN NU, SLAPEN, STOUT ZIJN IS LEELIJK, WEET JE!
IN ORDE!... DO-DO!
SEGAR 100

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

DAARBEN IK, BAAS !
DAG, JAN, IK VREESDE AL DAT U NIET ZOU VERTREKKEN !
ZIEHIER HET "GEHEIMTOESTEL", HET MOET BOVEN DE 500 KM GAAN !
ZULLEN WE ZIEN, BAAS !
EEN MOOI VLIEGTUIG ! EEN PROEFVLUGTJE BEKOORT ME !
GOEDE IDEE, JAN. VERTREK OM 3 UUR. VERGEET HET NIET !

DE STRIPS NA HET EERSTE NUMMER GEPUBLICEERD, IN VOLGORDE VAN VERSCHIJNEN.

JAN KANONBAL.
(vanaf nr. 19).

De piloot, die slechts één aflevering in het nr. 19, 25 okt. 1945 van Story mocht meespelen, kan ik verder niet identificeren. Mogelijk hebben we met een plaat van "Tailspin Tommy" door Glen Chaffin of Hal Forrest te maken.

TEX DE COW-BOY. (Tex).
(vanaf nr. 23).

Een western, die ook in Amerika slechts een kort bestaan kende, werd naar de teksten van de bekende Zane Grey door Allen Dean getekend. Grey was ook auteur van de andere western "King of the Royal Mounted ". Tex verscheen vanaf nr. 23, 22 nov. 1945 tot nr. 63, 30 aug. 1946.
(weekstrips).

SKIPPY.
(vanaf nr. 28).

Skippy is een van de beste Amerikaanse kinderstrips. Hij werd in 1928 door Percy Crosby geschapen. De Real Free Press te Amsterdam bracht er onlangs nog een heruitgave van op de markt. Diegenen die er nog meer van willen zien kunnen terecht in Story nr. 28, 27 dec. 1945 tot nr. 45, 26 apr. 1946. (weekstrips).

TIPPIE. (Cap Stubbs and Tippie)
(vanaf nr. 28).

Tippie is de hond in deze kinderstrip vanaf 1934 door een vrouw, Edwina Dumm, gemaakt. De gags werden er heel eenvoudig gehouden en er gebeuren weinig spectaculaire dingen. Tippie verscheen van nr. 28, 27 dec. 1945 tot nr. 108, 11 juli 1947.
(weekstrips).

DE DURONDIBS EN HUN HOND ADOLF.
(Dinglehoofer and his dog Adolph).
(vanaf nr. 30).

Strips waarin een hond de hoofdrol speelt zijn er natuurlijk tientallen, maar deze zou oorspronkelijk al vanaf omstreeks 1926 samen met "The Katzenjammer Kids " door Harold H. Knerr gepubliceerd zijn. Hij zou ook door diezelfde Knerr zijn getekend. Aanvankelijk zal dat ook wel zo geweest zijn, doch wij twijfelen aan het auteurschap van de platen die in Story werden afgedrukt. (aanvankelijk gags - vanaf nr. 37 vervolgstrips).
Nr. 30, 10 jan. 1946 - nr. 82, 10 jan. 1947.
(weekstrips).

BRENG ZE LEVEND TERUG. (Ted Feller).
(vanaf nr. 46).

Ted, of Luc in 't Nederlands, is een jager op groot wild. De auteur Frank Buck had, vanaf 1934 achtereenvolgens de tekenaars Glen Cravath, Paul Frehm en Ed Stevenson tot zijn beschikking. In Story verscheen de strip vanaf nr. 46, 3 mei 1946 tot nr. 92, 21 mrt. 1947 (weekstrips).

BARNEY BAXTER.
(vanaf nr. 64).

De strip met de jonge piloten Barney en zijn vriend Gopher Gus in de hoofdrollen is klassiek en hoort thuis in het rijtje "Skyroads", "Scorchy Smith", "Smilin'Jack", "Tailspin Tommy" en "Ace Drummond ". Hij werd in 1937 door Frank Miller gecreeerd. Zijn tekenwerk verscheen ook in Story onder de Franse benaming "Marc Orian" van nr. 64, 6 sept. 1946 tot nr. 115, 29 aug. 1947. (weekstrips).
Later werd de reeks in Story onder de Amerikaanse benaming Barney Baxter hernomen van nr. 148, 16 apr. 1948 tot nr. 237, 29 dec. 1949 (weekstrips).
De strip verscheen wel onder copyright Frank Miller, maar het tekenwerk zou door een zekere Bob Nayler zijn gemaakt.
Voor de Nazi-liefhebbers moet ik nog melden dat, nadat de jongens in 1941 piloten werden van de R. A. F. en het vooral tegen de Duitsers zouden opnemen, er geen enkele van de oorlogstoestanden in Story verschenen zijn.
De SF-fans hebben meer geluk en vallen met het nr. 148 midden in het bekende, doch niet zo schitterende SF-verhaal.
Barney en zijn vrienden zijn in handen gevallen der interplanetaire wezens. De oppermeester van het heelal, die uiteindelijk een mooie vrouw blijkt te zijn, heeft heel wat kritiek op de zogenaamde beschaving op aarde en wil daarom deze aarde vernietigen. Met een super-nitrotonische bom nog wel. Zij is echter niet zeer standvastig in haar besluit, verandert een paar keer van mening en laat tenslotte de gevangenen vrij, op voorwaarde dat zij de geleerden van de aarde de boodschap "Laat het heelal in vrede " zouden overmaken.

TEX DE COW-BOY DOOR ZANE GREY
HET IS DE LAATSTE KUDDE VAN WAYNE DIE ZE AAN HET ROOVEN ZIJN ! ZULLEN WE ZOO IETS DULDEN ?
NEE ! MAAR JE GAAT DIE KERELS TOCH NIET OP JE EEN TJE MORES LEEREN, TEX ?
DIE VERVLOEKTE TEX IS BIJ MACHTE ONS PLAN TE DOEN MISLUKKEN JED !
NIET DEZE MAAL ! LATEN WE HEM GERUST DEN DRANK LOK UITRIJDEN OP DIT OOGENBLIK DRIJVEN WE DE KUDDE VOOR ONS UIT !
OP DEN TOP VAN DE TEGEN OVERGESTELDE GLOOIING STAAT EEN GE HEIMZINNIG MEISJE.
TEX WAKKERT ZIJN PAARD AAN EN RIJDT OP DEN KOP VAN DE KUDDE AF OM ZE TEGEN TE HOUDEN !

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

PETER DE DROMMEL

DOOR C.D.RUSSELL

Registered U. S. Patent Office

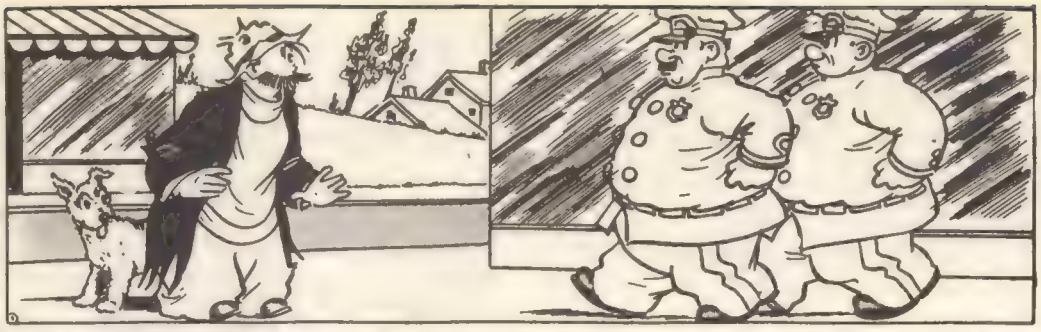

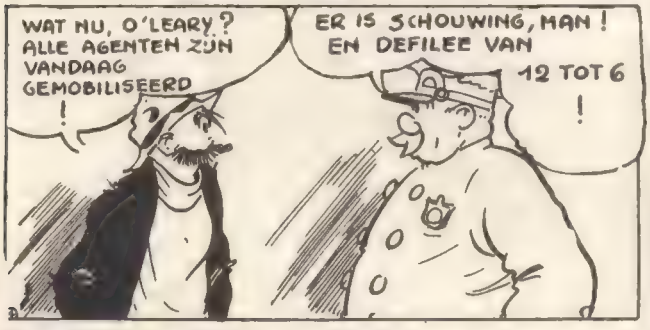

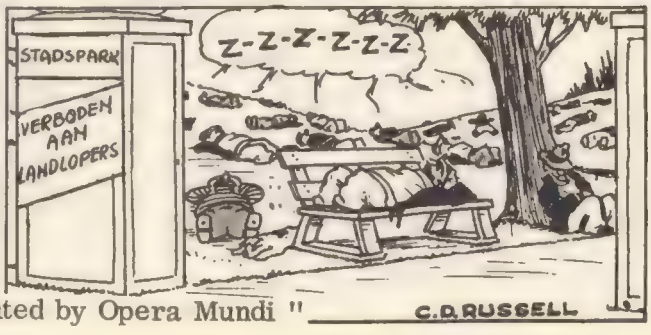

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi " C.D.RUSSELL

PETER DE DROMMEL. (Pete the Tramp).
(vanaf nr. 93).

C. D. Russel is van 1932 de geestelijke vader van deze unieke zwerver die weeral een nieuw Story-hoogtepunt vertegenwoordigt. De stripuitgevers moesten ook maar eens denken aan de gags van deze vagebond, die ontegensprekelijk de sympathie geniet van al diegenen die hem hebben gekend.
De gelukkige bezitters van Story nrs. 93, 28 mrt. 1947 tot nr. 233, 2 dec. 1949 kunnen ondertussen al met volle teugen van de weekstrips genieten.

HET LUSTIGE HUIS (Right Around Home).
(vanaf nr. 109).

"The American way of life " door Dudley Fisher, in 1938 begonnen. De weekstrips verschenen van nr. 109, 18 juli 1947 tot nr. 147, 9 april 1948.

DE GRIJSUIL.
(vanaf nr. 116).

Dit is de strip van Marleb, alias J. Martin, auteur van Alex. Hij verscheen van nr. 116, 5 sept. 1947 tot nr. 145, 26 mrt. 1948 en hij is samen met...

KLAVEREN 7
(vanaf nr. 234).

... nog een strip van Marleb, die van nr. 234, 9 dec. 1949 tot nr. 273, 7 sept. 1950 verscheen, zowat het enige Europese materiaal dat in Story werd opgenomen.

HOE WETEN DIE AL DAT WIJ IETS BESPEURD HEBBEN?... KLAVEREN ZEVEN!
DA'S STRAF!
BLIJF HIER JIJ IK GA DE KAPI-TEIN SPREKEN!
32
OPEN ALLEEN OP MIJN TEKEN!
OPGEPAST, DAAR IS HIJ...
VOORUIT, DOMINGO EN RAAK, HÉ!
PANG
PANG
MADRE DE BIGORNO! ER MAAST!
'T IS WAT MOOIS!
HA, MANNEKENS!
SCHOTEN!... WAT GAAT ER OM? IK GA ZIEN!

Klaveren 7

LITTLE JIMMY.
(vanaf nr. 134).

Tsja, we hebben hier nu eenmaal met klassieke strips te maken die stuk voor stuk een uitvoerig artikel verdienen. Graag zou ik ook breedvoeriger uitwijden over deze kinderstrip, reeds in 1905 door James Swinnerton gemaakt. Figuren als Swinnerton en "Little Jimmy" zijn niet weg te denken uit de geschiedenis van het beeldverhaal. Ode aan Story, het weekblad dat een heel belangrijk deel van deze Amerikaanse stripgeschiedenis in zich draagt.
Van Little Jimmy verschenen de weekstrips van nr. 134, 9 jan. 1948 tot nr. 146, 2 april 1948. Hernomen van nr. 187, 14 jan. 1949 tot nr. 216, 5 aug. 1949.

TIM TYLER (Tim Tyler's Luck).
(vanaf nr. 139)

De twee brave jongens, Tim en zijn vriend Spud (Gaston) hebben heel wat bewogen Afrikaanse avonturen achter de rug, maar de oudste en allerbeste werden niet in Story afgedrukt.
Toch blijft het een uitstekende avonturenstrip door Lyman Young, de broer van de auteur van Blondie, vanaf 1932 gemaakt.
In Story verschenen weekstrips van nr. 139, 13 feb. 1948 tot nr. 301, 22 mrt 1951. (laatste nummer).

FELIX DE KAT. (Felix the Cat).
(vanaf nr. 187).

Felix werd door de Australische tekenaar Pat Sullivan voor de tekenfilm geschapen en de kat speelde o. m. mee in de eerste tekenfilm met geluid. De strip, in 1923 ontstaan, zou evenwel niet door hem zelf, maar door een van de studio-mensen getekend zijn. Bill Holman of Otto Meismer zouden auteur kunnen zijn van de dagstripjes in Story. Nr. 187, 14 jan. 1949 - nr. 232, 25 nov. 1949.

Felix de Kat

WAT ZIE IK ?.. EEN LIEF DING !
Copyright opera mundi
GAUW RONDSCHAATSEN TOT ZE MIJ BEMERKT !
302
1-21
DIE ZONSOPGANG ZAL IK EENS PRACHTIG SCHILDEREN !
JAMMER ! NIET GELUKT ! IK ZAL DE MIDDAG SCHILDEREN !
Copyright opera mundi
DAT IS NOG MINDER GELUKT ! DAN DE AVOND GESCHILDERD !
1-22
WAT ZEG JE ERVAN ? SUGGESTIEF, HE ?
303

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

LITTLE JIMMY

DOOR

SWINNERTON

Registered U. S. Patent Office

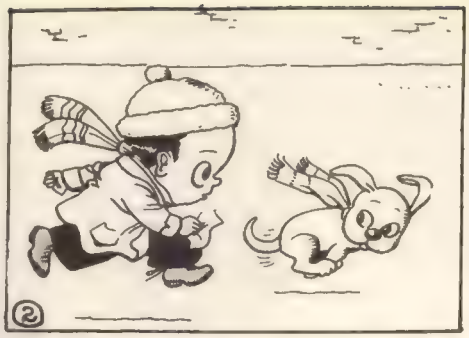

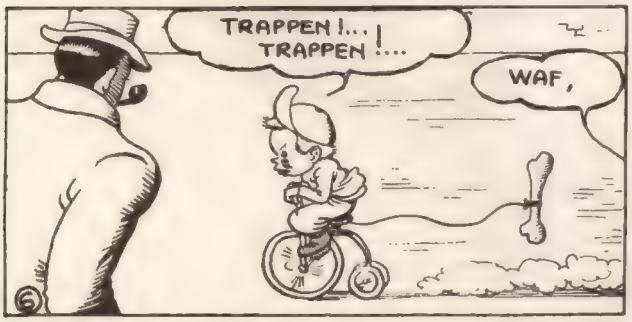

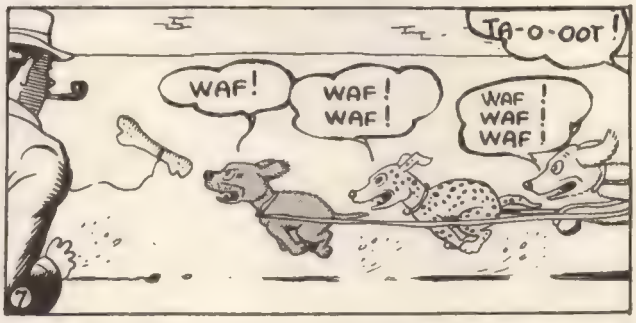

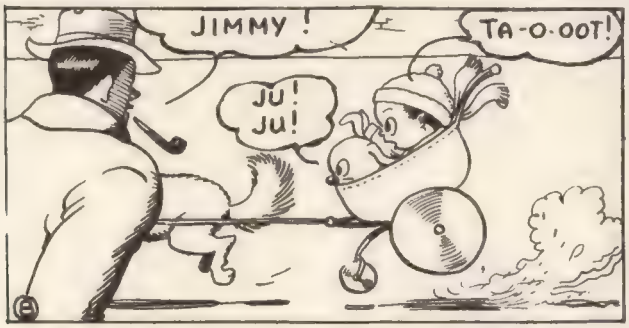

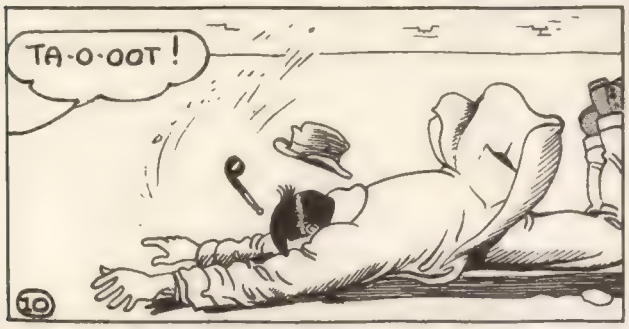

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

IN HET BUREAU VAN GORDON GAAT HET LICHT BORD AAN. EEN OFFICIER SPREEKT: "IEMAND DIE VAN DE PLANEET LUNITA KOMT, NAAR HIJ BEWEERT, WIL U SPREKEN!" DE PLANEET LUNITA BEWOONT DENKT GORDON. EIGENAARDIG!... LAAT BINNEN!
MIJN NAAM IS SLY ! IK BEN LUNITA ONTVLUCHT TWEE JAAR GELEDEN. OM AAN KANG-DE-WREEDAARD TE ONTSNAPPEN!... EN NU ZIJN RUDO EN LURA, ZIJN ZUS-TER, DE NIEUWE DWINGELANDEN!
U ZIET HET, HEREN, DE WAARHEIDSSTRALEN BEWIJZEN DAT IK GEEN BEDRIEGER BEN. ONZE BESCHAVING IS GEGROND OP DE RADIO-ACTIEVE DIA-MANTEN... DIT ZIJN DIAMANTEN VAN GROTE AFME-TINGEN... U ZULT ZIEN!

MYRTILLE.
(vanaf nr. 217).

Slechts twee afleveringen verschenen in Story van deze strip, genre " Het Lustige Huis ". We hebben geen auteur ontdekt. Nr. 217, 12 aug. 1949 - nr. 218, 19 aug. 1949.

DE FAMILIE FLOP (The Flop Family).
(vanaf nr. 230).

Een Amerikaanse familiestrip door George Swan gemaakt en afgedrukt in de nrs. 230, 11 nov. 1949 - nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer).

DE FAMILIE FLOP
IK MOET NAAR EEN KLANT IN GADESTAD EEN PRETTIG REISJE GA HE MEES!..
JA, DE VOORUITGANG IN ZAKE TRANSPORTMIDDELEN IS ECHT WONDERBAAR!
EERST HET PAARD... DAN DE FIETS... EN DAN...
DAN IS DE TREIN EN TENS-LOTTE DE AUTOMOBIEL GEKOMEN
EN WAT DE AUTOMO-BIEL OPVOLGT, DAT IS...
...EEN VERKEERS-AGENT, VADER!
Copyright opera mundi

PIM PAM POUM. (The Katzenjammer Kids).
(vanaf nr. 233).

De grappen van de nogal gewelddadige belhamels werden in 1897 door Rudolph Dirks voor de "New York Journal" gemaakt. Nadat Dirks naar de "World", een concurrent van de "Journal" was overgelopen, kregen we plots in 1913 twee vrijwel identieke versies van deze strip. De rechter besloot de figuren aan de auteur te laten ; de naam moest evenwel met de krant, de "Journal" verbonden blijven. Dirks tekende zijn figuren onder de nieuwe titel "The Captain and the Kids " voor de "World "en Harold H. Knerr vervolgde in de "Journal". (Een gelijkaardige beslissing hebben wij in België meegemaakt, toen Marc Sleen van "Het Volk" naar "De Standaard " verhuisde). In Story kan u van een aantal weekstrips van Knerr genieten vanaf nr. 233, 2 dec. 1949 tot nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer).

DICK ALDEN .
(Dick's Adventures in Dreamland).
(vanaf nr. 234).

De dromen van Dick verschillen wel enigzins van "Little Nemo's avonturen ". Dick gaat vanaf 1947 vooral bepaalde episodes uit de Amerikaanse geschiedenis meebeleven en het droomprocédé maakt het mogelijk grote tijdsprongen in de verschillende verhalen te maken. De auteurs van deze avonturenstrip zijn Max Trell (tekst) & Neil O'Keefe. Hij verscheen van nr. 234, 9 dec. 1949 tot nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer). (weekstrips).

GORDON. (Flash Gordon).
(vanaf nr. 235).

Alex Raymond's versie van de ruimteheld is natuurlijk wel bekend. In zoverre nl. dat zijn opvolgers hier en daar een beetje miskend zijn geworden. Raymond's tekenwerk is natuurlijk uniek en zijn vrouwtjes zijn wel niet te overtreffen, maar men mag ook wel aandacht besteden aan het uitstekende werk van een zekere Austin Briggs, of Mac Raboy, de tekenaar, waarvan een aantal Flash Gordon-verhalen in Story verschenen van nr. 235, 16 dec. 1949 tot nr. 301, 22 mrt. 1951. (laatste nummer) (weekstrips). Flash Gordon verscheen als volgt : (wij geven weer een aantal zelfgemaakte titels op).

- De planeet Lunita.
  nr. 235, 16 dec. 1949 - nr. 242, 2 feb. 1950.
Op de planeet Lunita, "het geheimzinnige zwarte halfrond ", waar de beschaving op de radio-actieve diamanten is gegrond, heersen Rudo en Lura. Omdat Don Guan Gordon weigert op het huwelijksaanzoek van Lura in te gaan moet hij in de radio-actieve mijnen werken. Gordon helpt mee aan de opstand van de mijnwerkers en het duurt dan ook niet lang of het sociale onrecht op de planeet wordt hersteld.

- De vuurplaneet. Of : De dwergplaneet.
  Of : Het Rijk van Tor.
  nr. 243, 9 feb. 1950 - nr. 280, 26 okt. 1950.

Een onbekende planeet dreigt in botsing te komen met Mongo. Op deze planeet leven vooral aardgeesten of dwergen met puntoren. Niet alleen omdat ze groter zijn, maar vooral omdat ze de vreemde zwaartekrachten op de planeet kunnen beheersen, wordt de leiding er vertegenwoordigd door het kleine aantal personen van normale gestalte. Dit zijn de koningin Zarina, haar twee zonen

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

OEIE!
DIE GRAP ZAL ONS WAT KOSTEN!
HIJ ZOEKT EEN MIDDEL OM VRIJ TE KOMEN!
DAT MAG NIET GEBEUREN!
DE HAAG! DAN MOET IK TERUG!
ZO GARAAK IK BIJ HET HUIS... NEE, ALWEER DE HAAG!
TE DEKSEL! IK DRAAI ROND!
GAUW! HIJ HEEFT EEN LEIDRAAD!
DE SPUIT DARM! DIE LOOPT NAAR HET HUIS, MOOI ZO!
MET EEN MOOR GEKOOKT WATER ZAL IK ME VAN DIE POT ONTDOEN! EN DAN..
IK MOET ER BIJNA ZIJN, ZEKER?
ZOETE HOOP, MAAR...
HOE DURVEN JULLIE HET! HEM ZO IN 'T ROND LATEN LOPEN HELP HEM LIEVER!
HELPEN?... JIJ DENKT AAN DE GEVOLGEN NIET, LENA! ... NEE, HOOR

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

Loki en Tor, de prins en leider van de planeet, plus Opaal, het lief van Tor. Pok, een pygmee, komt in het bezit van een "gravitator" of "zwaartestaf", een kleine staaf waarmee hij o.a. de zwaartekrachten kan beinvloeden. Pok wil de dwergen van de ondergrond bevrijden en de anderen vernietigen door gebruik te maken van het vuur in het binnenste van de planeet geborgen. Klaarblijkelijk is er op deze planeet geen sociaal onrecht in het spel en Gordon zelf zal de plannen van Pok verijdelen.
Ondertussen raakt Gordon nog betrokken bij de familiale ruzies der paleisbewoners en dan vooral tussen Tor en Loki, die graag in de plaats van zijn oudere broer wil regeren. Zoals bekend zal de vrede pas heersen nadat een aantal slechterikken van het toneel verdwijnen.

- Het onderzeese rijk van Norma.
  nr. 281, 2 nov. 1950 - nr. 293, 25 jan. 1951.

Gordon en Camilla, zijn eeuwig lief dat ook in de vorige verhalen meespeelde, worden gevangen genomen door Norma, de raadselachtige onderzeese prinses. Zij kunnen hun vrijheid terugwinnen wanneer ze haar vijand Sharki, helpen overwinnen.
Reuze-garnalen, zeewolven, zeedraken, zeepaarden en allerhande andere aquatische bewoners vormen het niet onaardige decor.

- Polarië.
  nr. 294, 1 feb. 1951 - nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer).

Polan, de consul van Polarië, een land op de planeet Mongo, is in opstand gekomen tegen het gezag. Ondanks het feit dat deze episode niet werd voltooid in Story weten wij dat Gordon de reuzewolven en grizzly-beren zal overwinnen en orde op zaken zal weten te stellen.

JOHNNY HAZARD.
(vanaf nr. 238).

Johnny Hazard volgde in Story "Barney Baxter" op. Zo kwamen er twee klassieke vliegtuigstrips op het reeds goed gevulde Storypalmares. Frank Robbins, de auteur en tekenaar van de strip, had reeds ervaring opgedaan bij het tekenen van "Scorchy Smith ", een andere klassieke vliegtuigstrip die niet in Story is verschenen echter wel in Robbedoes tijdens de oorlog. Met Johnny, die hij in 1944 lanceerde, had Robbins zijn kleine droom, een heel eigen pilotenstrip te maken, verwezenlijkt.
Weekstrips van Johnny Hazard verschenen in Story van nr. 238, 5 jan. 1950 tot nr. 301, 22 mrt. 1951 (laatste nummer).
Omdat het hier weeral een belangrijke strip betreft, geven we een korte inhoud van J. Hazard's avonturen in Story, opdat een verdere identificatie mogelijk wordt.
Tijdens een opdracht, moet Johnny een noodlanding maken in de Carabische (sic) Zee. Zijn hulppiloot, de grappenmaker Jokus De Domme en gelukkig ook de schone Lisbeth Manning delen in zijn ongeluk.
Na wat dobberen op een "zeewierbank" belanden ze in "de wrakhaven", een plaats in de spookzee, waar de schepen in een draaikolk komen en verzwolgen worden.
Op een der wrakken worden ze gevangen genomen door Rechter Comber, een eigenaardig personage dat aan de western (Judge Roy Bean) werd ontleend. Comber voert ook graag eenzijdige processen maar vóór het onrechtvaardige vonnis ten uitvoer kan worden gelegd, ontsnappen de drie vrienden. Er volgt een spannende periode van verstoppertje spelen in de "wrakhaven" en pas na ettelijke pogingen zal Johnny erin gelukken uit de klauwen van Comber en zijn zeerovers te ontsnappen.
Dolend op zee ontmoet Johnny een oude bekende vijand, nl. Baron Debris die, ja, zo eenvoudig kan dat in de strip, op zee is met zijn speciaal ingerichte duikboot om allerhande kattekwaad uit te halen. Debris zal Johnny en Miss Manning misbruiken om de beroemde diamant "De Poolster van de Kohi-Noor", eigendom van de Maharadja van Hyderstan, te bemachtigen. Ondanks het feit dat Johnny geen vliegtuig tot zijn beschikking heeft, zal hij deze diefstal verhinderen.

JOHNNY HAZARD
FRANK ROBBINS
HULP!... HELP ME, JOHNNY!
JOHNNY HAZARD WAAGT DE SPRONG OM DE KABEL TE BEREIKEN. ONDERTUSSEN IS JOKUS VAN DE TOUWLADDER GEVALLEN... EEN SPANNEND OGENBLIK!
'T BEGINT GOED! EN NU... MAAR WAT IS ER MET JOKUS ?
HULP! HULP!
SCHIET ZE TOCH NEER! DOMMERIKKEN! SCHIET !

Copyright King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi

FATSO.
(vanaf nr. 248)

Fatso is een dikke mijnheer, die met zijn kleine gezel Buck geen al te denderende avonturen beleeft. De auteur is Clyde Lewis en de gags verschenen van nr. 248, 16 mrt. 1950 tot nr. 288, 21 dec. 1950.

BIG BEN BOLT.
(vanaf nr. 284)

B. B. B. is een universitair geschoolde zwaargewicht klasse bokser, een kampioen die niet suf werd geslagen, maar integendeel verstandig genoeg bleef om nog een of ander detective-karweitje op te kunnen knappen. Tegenwoordig staat hij niet meer in de ring, maar gebruikt zijn knuisten nog wel om onschuldige slachtoffers uit de nood te helpen en om de booswichten in mekaar te timmeren. John Cullen Murphy tekende vanaf 1950 de scénario's van Elliot Caplin. In Story kunt u hem zien boksen in nr. 284, 23 nov. 1950 tot nr. 301, 22 mrt. 1951. (laatste nummer) (dagstrips).

Big Ben Bolt

HET SPOOK. (The Phantom).
(vanaf nr. 289)

Lee Falk, de auteur van Mandrake was ook nog de geestelijke vader van een andere veel besproken held in de stripgeschiedenis : Het Spook. U heeft natuurlijk al wel eens gelezen over deze rare vogel die het onrecht bestrijdt louter en alleen omdat een van zijn voorvaderen ooit eens zwoer zijn bestaan en dat van zijn nakomelingen te wijden aan de uitroeing van de misdadigers. In Story heeft hij niet veel heldendaden kunnen stellen en kwam het avontuur, dat wij voor verdere identificatie maar "De Goudprinses" zullen noemen, niet eens helemaal tot zijn eind. De tekenaar van dat verhaal was Ray Moore en het verscheen van nr. 289, 28 dec. 1950 tot nr. 301, 22 mrt. 1951. (laatste nummer) (weekstrips) .

VARIA.

Hier gaan we uiteraard een aantal zaken onderbrengen waar we elders geen blijf mee weten.
Vooreerst verscheen regelmatig vanaf het eerste nummer tot het laatste een rubriek getiteld : ONGELOOFLIJK MAAR WAAR, of : DE BONTE WERELD, of : VAN ALLES WAT, of nog : WAT ZEG JE ERVAN enz. In deze leerzame rubriek waarin allerhande informatie over personaliteiten en merkwaardige toestanden in de wereld voorkomen, hebben we een aantal keren het signatuur RIPLEY ontwaard. Hij tekent niet slecht.

In het nr. 152, 14 mei 1948, werd een aflevering van DE KAPITEIN VERTELT WEER... afgedrukt. Het signatuur is van een zekere C. W. KAHLES, de vader van de avonturenstrip.
In diezelfde periode werden er in Story trouwens meer oude stripjes gepubliceerd. In nr. 158, 25 juni 1948, ontdekken we een aflevering van DE VERNUFTIGE SCHOOIER (Panhandle Pete ?) van Geo. Mc MANUS.

Verder in nr. 160, 9 juli 1948, DE WANDELSTOK VAN MIJ NHEER SMOKKELRIJK door BURRET en in nr. 170, 17 sept. 1948 + nr. 177, 5 nov. 1948 DE FRATSEN VAN DE POLITIEHOND FOKS door ANDERSON.

Het Spook

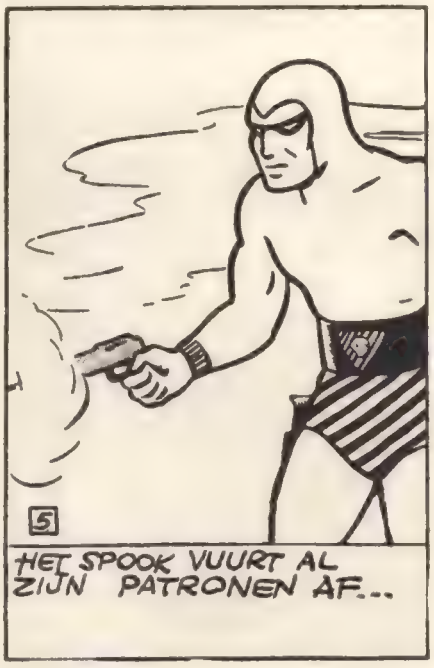

LAATSTE NUMMER.

Met het nr. 301 van 22 maart 1951 kwam dan plots de mededeling dat er een einde aan het bestaan van Story was gekomen :
"Ons afscheid met dit nummer. Zoals op blz. 2 is gezegd , is dit het laatste nummer van de STORY-reeks. Wij hopen dat alle STORY-lezers een goede herinnering zullen bewaren aan de STORY-helden. Wij hebben bij de tekenverhalen op beknopte wijze het verloop van elke geschiedenis aangegeven zodat men verneemt hoe deze eindigen. "
In hetzelfde nummer stond ook nog het "Afscheidspraatje van Oom Story " :
"Wij hebben jullie een droevig nieuws mede te delen. Ingevolge de steeds groeiende papierverhoging en het gebrek aan grondstoffen, zien wij ons verplicht het verschijnen van STORY te schorsen. Vandaag gaan jullie dus vaarwel zeggen aan jullie vrienden : Pim Pam Poem ; Popeye ; De Man met het Masker ; Mandrake ; Tim Tyler ; De Familie Flop en de anderen. Jullie nemen er ongaarne afscheid van, maar geloof ons vrij, wij zijn de eersten om het te betreuren. Misschien komt er nog een dag dat wij opnieuw zullen kunnen aanknopen met al jullie lievelingshelden. Helden zijn nu eenmaal onsterfelijk en hun avonturen zonder tal. Nochthans breken wij niet brutaal af. Het uitstekend weekblad voor kinderen "MICKEY - MAGAZINE" heeft op zich genomen al de abonnees op Story voor zijn rekening te nemen, zodat elke abonnee voortaan tot zo ver zijn abonnement loopt, het kinderblad Mickey-Magazine zal ontvangen. Een beter akkoord konden wij bezwaarlijk aangaan. Inderdaad, Mickey-Magazine biedt onder hetzelfde formaat als Story en met eenzelfde aantal bladzijden een enige keus in al de avonturen van de Walt Disney-helden.
Aan de niet-abonnementen dus, aan alle Storylezers raden wij aan, voortaan MICKEY-MAGAZINE te lezen. Dit blaadje is tenslotte het beste voor de jongeren. Afscheid nemen is steeds een onaangenaam iets. Wij hopen echter dat de Storylezers het verdwijnen van hun blad met geen al te grote droefenis zullen aanvaarden. Het moge jullie allen wel gaan". STORY.

Feb. 1975. J. Smet.

Copyright "King Features Syndicate - distributed by Opera Mundi "

STRIP SPETTERS

Een nieuwe naam voor deze rubriek waarin, hopelijk ook voor jou, mijn beste lezer, wat nieuws te vernemen valt. Geen slachtoffers, doden en gewonden, maar gewoon enkele wetenswaardigheden uit het ons zo geliefde stripwereldje. Voor de beste nieuwe Nederlandstalige stripuitgaven verwijzen wij naar onze AANRADERS-rubriek.

In TINTIN/KUIFJE is de invloed van de nieuwe hoofdredacteur H. DESCLEZ thans duidelijk merkbaar. Uit "Le Soir Jeunesse ", het gratis wekelijks krantensupplement van het dagblad "Le Soir ", waarvan Desclez eerder de redactie in handen had, kwamen niet alleen Chr. Denayer, maar ook mensen van de eigen Desclez-Studio met name A. Brault voor de tekst en C. Smeesters voor de tekeningen. In Tintin werd ook de ENCYCLOPEDIE MONDIAL DE LA BD stopgezet met het trefwoord Gotlib, Marcel. Van deze Encyclopédie verscheen er ook al een deel A-C in boekvorm bij de Ed. Serg te Parijs. Het is echter helemaal niet zeker of deze Encyclopédie nog zal voortgezet worden. Want het internationale striptijdschrift PHENIX, waarin hij zou blijven verschijnen ging ondertussen voor de bijl. In Frankrijk bestaat er gelukkig ook nog een ander striptijdschrift "SCHTROUMPF " (17. Av. Alsace Lorraine 38000 Grenoble). In hun uitgave "Les cahiers de la bande dessinée " kwam met het nr. 26 JEAN-CLAUDE FOREST aan de beurt. Forest is de schepper van o. a. Barbarella en zijn invloed op het hele stripgebeuren van de afgelopen 13 jaar is enorm. Het is eigenlijk een schande dat men zo lang heeft gewacht om deze man door te lichten.
Idem voor GEORGES PICHARD, de man die in het nr. 27 aan de beurt zal komen. Ook een nummer dat je niet mag missen. Want indien Schtroumpf het werk van deze man niet onder de loupe had genomen, dan zou CISO het vroeger of later hebben gedaan.
Een ander Frans tijdschrift HAGA (25, rue Homère, 31500 Toulouse) heeft zijn dubbelnummer 16-17 bijna uitsluitend aan HERGE en zijn held Kuifje besteed. Verschillende aspecten in het werk van Hergé zoals, het alcoholisme, de pers, het kolonialisme enz. worden er uitvoerig belicht.

Eens te meer blijkt het gezegde :"Er komt geen eind aan Kuifje " bewaarheid te worden. Dat zal je ook spoedig in Ciso kunnen merken.
Bij RAN TAN PLAN (Avenue Van Volxem 435, 1060 Brussel), verschenen het 4e en 5e deel uit de reeks "Dessinateurs de notre temps : Archives ", nl. resp. "Chick Bill contre l'Invisible" of "Chick Bill tegen de Onzichtbare " van Tibet en het 1e deel van "Jugurtha" door Hermann. Deze reeks met complete strip-herdrukken is volledig op onze eigen CISO uitgaven geinspireerd.
Zij kosten evenwel 235, - Fr. In de reeks "Dessinateurs de notre temps : auteurs " verscheen het eerste deel dat met 160 overvloedig geillustreerde bladzijden op het formaat 24 x 16 cm. het oeuvre van Jacques Martin en zijn striphelden belicht. Dit album kost 295, -Fr.

In CREEP nrs. 69 en 70 werden een aantal verhalen van Edgar Allen Poe in stripvorm omgezet. Twaalf in totaal. "The Raven " verscheen al eerder in Creepy nr. 67.

ALIX, LEFRANC &

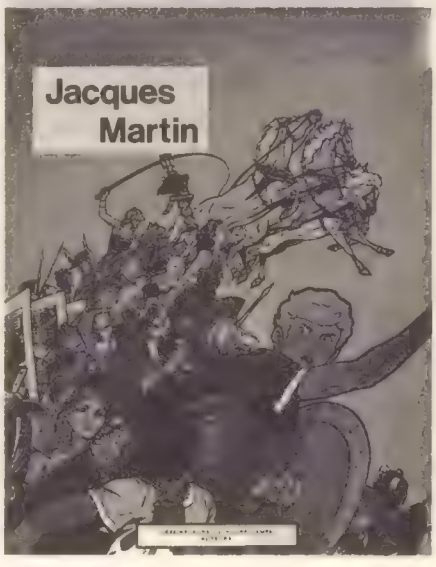

In het bijvoegsel van VRIJ NEDERLAND van 19 april 1975 : "De underground bestaat nog " Of : "De productie en import van de Real Free Press ". Een vrij belangrijk artikel, dacht ik zo, want zonder de import van de Real Free Press zouden wij hier in België en Nederland heel wat minder knappe buitenlandse strips kunnen bewonderen.
In datzelfde nummer ook een artikel van Ron Kaal over Lyonel Feininger n. a. v. het verschijnen van zijn "Kin-der-Kids" en "Wee Willie Winkie's World " bij A. Landshoff te Amsterdam.
In het uitstekende blad INFO (Boerhaavelaan 88, Utrecht) hebben ze voor 't eerst kleurenillustraties gebruikt, een unieke zaak voor een amateurpublicatie. Dat blad mag in geen enkele SF-liefhebbersbibliotheek ontbreken.
THE COMPLETELY MAD DON MARTIN is een dol dol dol boek zoals de vaste lezers van Mad, het Amerikaans satirisch blad waarin deze kartoens eerder verschenen zijn, wel zullen weten. Lachen geblazen.
De undergroundstrip is vrijwel helemaal uitgestorven. Innige deelneming. Een groot aantal van de u-tekenaars zijn evenwel bovengronds de kost aan het verdienen. Ze moeten toch ook leven, nietwaar ? Sedert een poosje is er een bovengronds undergroundblad op de markt, COMIX BOOK dat door de uitgever van Marvel-comics wordt gepubliceerd. Een twintigtal namen uit de goeie ouwe underground vinden we er wel in terug, maar dat blad, goed of niet goed, heeft natuurlijk heel de undergroundziel verloren. Insgelijks innige deelneming.
Ja, mijn beste lezer, in deze rubriek springen we van de hak op de tak.
Het Belgische filmtijdschrift CINE-REVUE bracht een supplement bij het nummer 15A van 10 april 1975. Het bevat tientallen foto's i. v. m. "L'Erotisme dans les films d'épouvante ". Griezelen, griezelen, griezelen maar.

Diegenen die het verhaal van "De Blauwe Sperwer " : "De Pharao van de grotten " ook graag eens in 't Frans willen lezen, kunnen terecht in het speciale nummer van COMICS 130. (The Skull, Rue du Germoir 6, 1050 Brussel).
In CHARLIE nr. 74 van maart 1975, een stukje uit HARVEY KURTZMAN'S "Jungle Book", in 1959 voor het eerst verschenen. Dat is meegenomen, ook al is het in het Frans.
Tussen een heleboel blote grieten vinden we in LUI, vanaf het nr. 131 van december 1974 ook "Les sextraordinaires aventures de Zizi et Peter Panpan " door Lauzier terug. De nog steeds knappe door ASLAN getekende pin-ups krijgen we er gratis bij.
Een artikel tegen de vulgaire SEX in de strip vonden we terug in het speciaal aan de sex gewijde nummer 33, dec. 1974 van "Le Crapouillot, Magazine non conformiste". De auteur Francois Solo heeft natuurlijk op de meeste plaatsen gelijk. Wal al smeerlapperij de mensen tegenwoordig al niet goed vinden ! Neem nu bijvoorbeeld de nieuwste titel van de Italiaanse sex-pockets in het Nederlands uitgegeven door De Schorpioen/De Vrijbuiter : "MAGHELLA" heet die griet die op de meest belachelijke wijze in de meest vulgaire situaties terecht komt. Daar wordt ons een sexueelpathologisch wereldje afgeschilderd waar zelfs de meest geharde intellectueel niet tegen opgewassen is. Gelukkig maar dat die vieze boekjes ook niet voor hem zijn bestemd. En tot overmaat van ramp worden er hier voor het eerst de schaamharen bijgetekend. De smeerlapperij zal nu wel

gauw in beslag genomen worden, hoop ik, opdat we spoedig met net opgevoede soldaten de derde wereldoorlog in zouden kunnen trekken.

Antwoord op de CISO-PRIJSVRAAG nr. 3.

De niet gesigneerde illustratie op blz. 2 van de Stripgids nr. 3 is van de Belgische tekenaar MONIQUET.

Moniquet zie je ook terug in de dikke CISO nr. 19 met "Jan van Vlaanderen ".

Niemand wist het goede antwoord en daarom zullen we met de nieuwe prijsvraag nr. 4 maar weer naar de auteur van T. P. of S&W vragen.

In PILOTE, vanaf nr. 10 "Big Yum Yum Book " van R. CRUMB, een nooit eerder gepubliceerde strip die hij in 1963 zou hebben gemaakt. De strip verschijnt er onder het copyright "Dana Crumb Associates 1975 ". Hoe die strip daar is terecht gekomen is ook voor mij een raadsel. U kent natuurlijk ook allemaal het drama van de vader van de underground-strip, die zo tegen de commercialisering van zijn en andere producten is tekeer gegaan : voor de buitenwereld en zijn image kan en mag hij thans niet veel meer dan zijn boterham verdienen. Hij neme een voorbeeld aan Johan Voetbal.

GRAMMOFOONPLATENRUBRIEK : PAUL WILLIAMS - PAUL WILLIAMS - PAUL WILLIAMS - PAUL WILLIAMS - PAUL WILLIAMS !!!

Van het nieuwe Nederlandse gestencileerde striptijdschrift à là Bommelkoerier STRIPBEWUST (Delbergen 47, Breda) bevat het 3e nummer informatie over Peyo en Alex Raymond. 't Kost maar 1, 25 gld.

In het 2e nummer van INKT (Palamedesstraat 55, Haarlem) vinden we een interessant vraaggesprek met de Vlaamse tekenaar Ever Meulen en een uitvoerig artikel over Rip Kirby, een van de belangrijkste Amerikaanse comic-book-tekenaars. Héél interessant is bovendien de Aloha-bibliografie. Dat blaadje gaat de goede weg op !

SF-NIEUWS. Het boek "Moderne Magie en Hekserij " door A. Van Hageland geschreven kende in 1974 een herdruk bij de Rotterdamse uitgeverij Ridderhof. Je mag het niet missen !

KLEUREN, KLEUREN, KLEUREN MAAR... Te verkrijgen bij alle erkende boekhandelaren.

De uitgeverij DE SCHORPIOEN, die, wij herhalen het, ook wel eens wat anders dan sexstrips uitgeeft, kwam onlangs met twee nieuwe SF-pocket-reeksen op de markt.

Een kwaliteitsgarantie is wel het feit dat de leiding bij A. VAN HAGELAND ligt, een man die al op tientallen manieren zijn kwaliteiten en liefde voor de SF heeft laten blijken. In de reeks " HORROR " verscheen een werk van B. R. Bruss, getiteld "Een oog in het graf ". In de reeks " GROOTMEESTERS VAN DE AMERIKAANSE SF " verschenen in één band, twee verhalen van Kris Neville : "Bettyann" en "Invasie van de maan ". Bestel die werken bij je boekhandel. Hou evenwel nog wat geld over voor de twee werkjes in onze eigen KLUDDE-REEKS uitgegeven (Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3, Breda). Het eerste heet "De toekomst en de Angst " en bevat Vlaamse SF en Fantastiek gekozen en ingeleid door Danny De Laet. Je vindt er namen als F. Timmermans, H. Lampo, E. C. Bertin, J. Flanders, P. V. Herck enz. in terug. Het tweede werkje is " Slan " door niemand minder dan A. E. Van Vogt. Die boekjes kosten slechts 100, - fr. of 6, 95 gulden per stuk en het wordt tijd dat jullie, eenzijdig ontwikkelde stripliefhebbers ook eens wat aandacht aan de SF besteden. Het heeft niks met strips te maken, maar wist je dat er in 't achterlijke België mensen hun brood verdienen met bladzijden te scheuren uit "Magazines voor mannen à la Playboy "? Wist je dat er zo bijvoorbeeld uit alle in België verspreide nummers van het maartnummer van het Italiaanse blad Playmen niet minder dan 10 bladzijden werden gescheurd ? Wist je dat de Belgen toch de volle prijs moeten betalen voor die verneukelde exemplaren ?

In het Belgische weekblad " DE POST " nr. 1348 van 5 jan. 1975, lucht Marc Sleen zijn hart, niet over Nero & Co. maar over zijn andere liefde : de dierenwereld van Afrika, of ten minste wat er nog van overgebleven is.

In KNACK van 25 dec. 1974 heeft men het over W. Vandersteen, dit n. a. v. de toekomstige poppenfilms van Suske en Wiske. Die films zullen straks op de Belgische en Nederlandse T. V. worden uitgezonden.

De auteur Toon neemt in een grappig boekje " TIKKIE TRUG ", uitgegeven door Plusprodukties Algemeen Dagblad te Rotterdam, het voetbal en enkele andere sporten flink op de korrel.

In HUMO, nr. 1804 van 3 april 1975 staat een vraaggesprek met GAL, alias Gerard Alsteens, de man die al jaren knappe satirische politieke tekeningen voor "De Nieuwe " maakt.

In EKSIT, het Belgisch "Maandblad voor uitgaand publiek " of nog "Een selektie licht verteerbare kultuur en ontspanning voor jong en oud ", worden regelmatig bijdragen over strips gepubliceerd. Strips worden er op eenzelfde manier besproken als de andere media. Het is te hopen dat ze het volhouden. In de pers wordt er immers nog veel te weinig aandacht aan strips besteed. Sommige dag- en weekbladen publiceren zelf wel strips, maar er wordt naar mijn gevoel, veel te weinig OVER de strips geschreven. En dat is trouwens een van de voornaamste redenen waarom we nog niet aan een redelijk waardeoordeel over de strips toe zijn. Nu ja, we komen er wel eens uitgebreider op terug.

S. J.

ROBERT EN BERTRAND

Soms verwijt men Willy Vandersteen de toegevingen die hij aan de kommerce van zijn beeldverhalen doet ten koste van de artisticiteit. Het oeuvre dat dank zij zijn bemiddeling op de markt wordt gebracht is echter aanzienlijk groot en het spreekt vanzelf dat Willy Vandersteen slechts heel oppervlakkig hulp of richtlijnen aan zijn Studio-medewerkers kan geven. Enkele van deze mensen werken bovendien " freelance " en hoeven bij de samenstelling van hun strips niet méér dan deze elementaire richtlijnen in acht te nemen. Het is logisch dat in de eerste plaats een goed verkoopbaar produkt wordt vereist. Anderzijds blijft het toch nog altijd waar, dat iemand met talent, die wil, ook iets zal bereiken in het stripwereldje, met of zonder de Studio Vandersteen.
De schepper van Suske en Wiske hoeft ondertussen zelf geen potlood meer in de hand te nemen, zo rijk is ie wel geworden. En toch tekent hij verder. Dat het striptekenen hem in het bloed zit, is duidelijk. Hij kan er gewoon niet mee ophouden. Hij creëert voortdurend nieuwe beeldverhalen. En om maar meteen met de deur in huis te vallen, willen we nu al wel beweren dat zijn nieuwste creatie "Robert & Bertrand "een hoogtepunt in de geschiedenis van het Vlaamse beeldverhaal (en uiteraard ook in de stripgeschiedenis in het algemeen) daarstelt. Lees dus verder !
Ongetwijfeld heeft Willy Vandersteen zelf veel gewerkt aan deze reeks. Bepaalde delen zullen wel toe te schrijven zijn aan een of meerdere studiomedewerkers, maar de baas oefende vrijwel zeker, méér dan bij andere reeksen, nauwgezet toezicht uit.
In hoeverre dat precies gebeurde zal misschien later kunnen uitgemaakt worden. Ondertussen zullen wij hieronder "alles " aan de grootmeester toeschrijven.
We kunnen het best een idee vormen over deze strip langs de woorden van Willy Vandersteen zelf, die hij bij de aanvang van deze nieuwe reeks schreef :
"Robert en Bertrand, helden uit de populaire vervolgromans in de beginjaren van de twintigste eeuw, danken hun ontstaan aan het toneel. Het toneelstuk "l'Auberge des Adrets", geschreven door het driemanschap Antier, St. Amand en Paulyanthe, werd in 1823 in de Ambigusschouwburg te Parijs opgevoerd. De twee vagebonden werden er als weinig stichtelijke boeven voorgesteld en het stuk dankte zijn succes aan het acteurstalent van Frederic Lemaire. In 1834 schreef de acteur zelf een nieuw toneelstuk :"Robert Macaire", dat werd opgevoerd in de Folies-Dramatiques, maar hij herschiep zijn helden in sympathieke vagebonden, die op schalkse wijze boosaardige rijke lieden bedrogen en geld aftroggelden. Als zodanig werden zij ook door de karikaturist Daumier vereeuwigd.
Begin 1900 bewerkte in België Raf Verhulst onder het pseudoniem Koen Ravestein Robert en Bertrand. Deze vervolgroman, later in boekvorm uitgegeven, verscheen ook in Nederland, te Breda.
Ik moet zowat twaalf jaar geweest zijn, toen ik het lijvige boek verslond en met de helden dweepte. Op straat wandelend verzon ik voor mijn kameraden nieuwe avonturen van de lustige vagebonden, vrije vogels, die goedgeluimd en zelfverzekerd door het leven gingen. Nu heeft jeugdsentiment het smeulende vuur weer doen oplaaien en ik kon de drang niet weerstaan het sympathieke duo zijn plaats te geven in de galerij der populaire striphelden.
Joeki, het steeds in nood verkerende prinsje uit Moldavië, die door Robert en Bertrand beschermd wordt, werd getekend naar een gipsen borstbeeld dat mijn vader van mij maakte toen ik dezelfde leeftijd had.
De avonturen van Robert en Bertrand spelen zich af in de 19e eeuw, en in hun strijd tegen alle onrecht zijn zij bestemd voor hen die vrijheidsdrang en ongebondenheid in zich nog niet hebben laten doden.
WILLY VANDERSTEEN ".
Tot zover de tekst van W. Vandersteen, waaraan wij de volgende letterkundige gegevens toe te voegen hebben.
Het lijvige "feuilleton " door Koen Ravestein, alias Raf Verhulst geschreven, verscheen oorspronkelijk in 75 afleveringen van telkens 16 bladzijden, iedere donderdag van 14 oktober 1909 tot april 1911. Het werd uitgegeven door J. Hoste te Brussel.
Zoals de meeste vervolgromans werd ook deze met tientallen meest slecht getekende illustraties opgevrolijkt. Enkele daarvan kunt u hiernaast bekijken. Een betere doch

's Gravenwezel. Vogelenzang.

anoniem gebleven illustrator verzorgde het tekenwerk in ten minste een van de twee werken door Auctor, alias Jan Bruylants jr. geschreven. Dat eerste werk, dat wij niet in ons bezit hebben, was getiteld "Robert en Bertrand " en ging "De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand " vooraf. Uit dit laatste werk dat te Antwerpen zonder datum werd uitgegeven door L. Opdebeek, en dat niet minder dan 476 blz. omvat, drukken wij tevens een aantal illustraties af. Hopelijk zullen deze romans spoedig heruitgegeven worden en mogelijk zullen we eens de gelegenheid hebben het kluchtspel "Robert en Bertrand " te bekijken dat op het einde der 19e eeuw een enorm succes kende en gedurende vele jaren door talrijke schouwburgen regelmatig werd opgevoerd.

En toch hebben soortgelijke olijke vagebonden niet alleen op papier, maar ook echt bestaan. Een stukje uit een plaatselijk weekblad voor de Antwerpse Kempen (de streek in België waar zich verscheidene avonturen afspelen), het "Aankondigingsblad " van 7 mei 1892 is er het sprekende bewijs van. Lees maar...
"Dezer dagen trouwde de veldwachter der naburige gemeente X. Terwijl hij met de bruiloftsgasten een toerke door het dorp reed, hebben dieven zich meester gemaakt van eene hesp, gebak, gebraad en andere lekkernijen, die voor het bruiloftsmaal bestemd waren. Bij hunne thuiskomst vonden de gasten het volgende versje :
Wel vriend, als ge nog eens zoudt trouwen,
Wil deur en kas gesloten houen,
Want wat voor u was klaar gemaakt,
Heeft ook aan and'ren goed gesmaakt. "

Maar nu is het wel de hoogste tijd de striphelden Robert en Bertrand beter aan u voor te stellen. Heel veel verschillen ze niet van de door K. Ravestein genoemde "legendarische struikrovers, die met scherts en lach hunne schelmstukken bedreven ".
Uiteraard kennen de helden naast hun vrijheidszin en hun ongebondenheid een hoog rechtvaardigheidsgevoel en zullen ze slechts à là Robin Hood onbaatzuchtig stelen om onrecht te vergelden. Hierbij hoort b. v. ook het sociale onrecht der dokwerkers (4e album) of mijnwerkers (6e album).
Beiden spreken veel in gevatte rijmdichtstukjes, maar Robert, de charmeur, is galanter en poëtischer. Hij heeft ook het meest succes bij de vrouwen. De dikkere Bertrand is komischer in zijn handelingen en een echte krachtpatser. Slechts weinigen zijn tegen hem opgewassen. Robert van zijn kant is, zoals het bij zijn persoonlijkheid past, gespecialiseerd in "Savate", de Franse bokssport. Beiden zijn voortreffelijke schutters en kunnen uitstekend de degen hanteren. Evenals Caine in "Kung Fu " gebruiken de zwervers hun gevechtstalenten enkel in nood volgens hun leuze :"Slechts in gevaar... geweld in 't gebaar ".
In het feuilleton klonk het evenwel iets grover :"Slechts in nood, moord en dood ". Maar een moord hebben ze gelukkig nog niet op hun geweten.
Een andere praktische leuze van de vagebonden is :"Altijd maar praktisch... anders geen doel ". En praktisch zijn ze wel...
Al hun kennis, maskeradekunst en acteertalent is niet alleen noodzakelijk om het rechtvaardige doel te bereiken, maar komt de vagebonden goed van pas om aan de opdringerige "arm der wet ", agent Nummer 17, te ontkomen. Deze speurhond met grote schelvisogen speelt met Robert en Bertrand het spel van de jager en het wild, wil hen kost wat kost inrekenen en in de bedelaarskolonie van Merksplas opsluiten. Hij verplaatst zich op een eigenaardige driewieler, maar dat belet hem niet zijn wild nooit los te laten en het Robert en Bertrand soms bijzonder lastig te maken. Gelukkig zijn ze hem toch steeds te snel af, zodat deze jager van pure desillusie reeds menig uurtje in een zenuwinrichting heeft gesleten, want hij is er nu eenmaal eentje van het nerveuze type dat veel in zichzelf praat. Op bepaalde ogenblikken, wanneer het leven van een derde partij in gevaar is, komt het tot een loyale wapenstilstand.
In het 4e album evenwel kwam het tot een hard treffen, toen Nummer 17, ondanks het

Die struikrover was een luguber verschijning! Vermoedelijk is hij betrokken bij een zaak die mijn man veel slapeloze nachten bezorgt!
Ik voel het al aankomen, mevrouw! Een nieuwe opdracht?

"Le déjeuner dans l'herbe ". Van E. MANET.

"Dokwerker".
Van
C. MEUNIER.

NA DE ZWARE DAGTAAK IN DE HAVEN MOETEN ZIJ 'S AVONDS RAPPORT UITBRENGEN OP HET KANTOOR EN KRIJGEN ZE GELEGENHEID DE TOESTAND TE BESTUDEREN.

feit dat Joeki in groot gevaar verkeerde, toch zijn slag wou slaan. "Ditmaal maken we gehakt van je, kerel !" schreeuwde Robert hem toe. En later, in hetzelfde album, wanneer zij allemaal in gevaar verkeren en Nummer 17 toch van geen ophouden weet, wil Bertrand hem daadwerkelijk met een dakpan de schedel inslaan.
Andere belangrijke personages zijn de Heer Mangin, hoofd van het parket, van wie de zwervers af en toe een opdracht te vervullen krijgen ; Joeki, het prinsje dat dus veel in gevaar verkeert, of indien het niet aan de avonturen mag deelnemen, op de kostschool in Delft verblijft ; en ten slotte de dwaze cipier Strambach, gewezen regimentstamboer, die het de helden wat makkelijker maakt om uit de gevangenis te ontsnappen.
Het lijkt me best om nu even de korte inhoud van de reeds in album verschenen verhalen weer te geven, opdat de lezer nog een beter gedacht over deze stripreeks zou kunnen vormen. Daarna kunnen we dan tot kommentarieëring overgaan.

1. MYSTERIE OP ROZENDAEL.
Robert en Bertrand krijgen van de heer Mangin, het hoofd van het parket, de opdracht het mysterie van Rozendael op te helderen. Op het kasteel van Rozendael verblijft de barones Cammo Milje, afkomstig uit Moldavië, een Balkanstaat. Tijdens de revolutie in dat land kon zij prins Joeki uit handen van de rebellen redden, maar de nieuwe gezagsdragers in Moldavië hebben het thans op het fortuin gemunt, dat Joeki bij zijn meerderjarigheid zou erven. De vagebonden zullen de ontvoering van de prins beletten en zich, na de ongelukkige dood van de barones, over het lot van het arme weeskind ontfermen.

2. HET OPGEJAAGDE WEESKIND.
Robert en Bertrand beloofden Joeki naar een gewezen vriendin van de barones Cammo Milje te brengen. De prins zal evenwel in handen vallen van de valse juffrouw Lepelaer, die de inmiddels overleden vriendin als directrice van de privé kostschool "Ons Nest " vervangt. Zij terroriseert het jonge prinsje en wil bovendien de akte van het nagelaten fortuin laten vervalsen. Robert en Bertrand zullen deze feeks echter snel onschadelijk maken ondanks de opdringerige Agent Nummer 17 en zijn leden van de Burgerwacht, die kost wat kost de zwervers willen inrekenen.

3. DE NABJAR VAN POENJAB.
Om de diplomatieke verhoudingen tussen België en Indië te vertroebelen wil een anarchistische organisatie de in België verblijvende Kach-Mir, de nabjar van Poenjab, vermoorden. In opdracht van Mangin begeven Robert en Bertrand zich als twee Italiaanse diplomaten vermomd, naar het kasteel van de Graaf de Whetik Van Veel, waar de nabjar logeert en waar onze helden natuurlijk op het ultieme ogenblik de aanslag zullen verhinderen en de schuldigen ontmaskeren.

4. DE LEVENDE BRUG.
Joeki, die het vorige avontuur op een kostschool te Delft verbleef, heeft vakantie en mag deze samen met Robert en Bertrand doorbrengen op het landgoed van notaris Frikrijk te 's Gravenwezel. Ze zullen evenwel geen rustige vakantie genieten. De vagebonden bekommeren zich om het lot van hun vriend, Lode Crammers, die vals van diefstal beschuldigd in de gevangenis werd opgesloten. Het prinsje van zijn kant verdwaalt in Antwerpen door de schuld van de lastige Nummer 17 en raakt onrechtstreeks betrokken bij de sociale onlusten door stakende dokwerkers veroorzaakt. Pas na uiterst spannende doch ook pijnlijke en dramatische gebeurtenissen worden de avonturen in dit album tot een goed einde gebracht.

5. DE RODE HERBERG.
Francois Pilchard is een buitenlandse spion die belangrijke documenten heeft ontvreemd. Omdat de politie elk spoor van Pilchard heeft verloren en niet officieel kan optreden, doen ze een beroep op de lustige vagebonden om de documenten in handen te krijgen.

6. HET ZWARTE LAND.
Robert en Bertrand raken betrokken bij de onlusten door stakende mijnwerkers te Charleroi veroorzaakt. Henri Lagroux, de mijndirecteur kondigde een algemene loonsverlaging af met de opzet de reeds opgestapelde steenkolenvoorraden tijdens de onlusten goedkoop te laten wegwerken. Dank zij het koelbloedig optreden van de zwervers komt de directeur spoedig tot betere inzichten. Maar de grootvader uit een arm mijnwerkersgezin, vrienden van Robert en Bertrand, steekt de schuld van al het onheil op de mijn zelf en wil deze vernietigen.

7. DE TOVERLANTAARN.
Dit verhaal speelt zich af in het Noorden van Nederland in de provincie Drenthe, in de omgeving van Assen. Daar leeft een rijke boer, Barends, die het niet alleen zijn pachters moeilijk maakt maar vooral ook zijn dochter Lene en haar vrijer Hans Reinders, een zwerver die vertoningen geeft met de "Lanterna Magica " of de toverlantaarn. Er rust evenwel een geheim op de hoeve van de rijke hereboer Barends en de opheldering daarvan zal alle gemoederen bedaren.

8. DE WEERWOLF.
Er zwerft een "weerwolf" rond in de omgeving van het kasteel Epervier in de Ardennen. Hij heeft het gemunt op het leven van de kasteelmeesteres Mevrouw Delroche en haar dochter Ginette, maar vooraleer hij zijn euvele daden kan stellen, wordt hij natuurlijk door Robert en Bertrand ontmaskerd.

Agent Nummer 17.

Vele verhalen beantwoorden qua opbouw aan het "wie-is-de-dader-genre ". Er lopen nogal wat mysterieuze figuren in rond die zo veel mogelijk hun ware identiteit trachten te verbergen. Wie is de waterduivel in het eerste album ? Wie is de geheimzinnige vrouw met de grijze mantel ? (3) Wie is de Ram ? (5) Wie is de weerwolf ? (8) Wie is de groene Draak ? (11) Wie is de Schaduw ? (12).
Natuurlijk ga ik hier al die geheimen niet verklappen. U mag wel vernemen dat de zwervers, als doorwinterde detectives alle mysteries zullen ophelderen en de schuldigen ontmaskeren. Maar dat wist u natuurlijk al wel.
De avonturen van Robert en Bertrand spelen zich dus af op het einde van de 19e eeuw. De plaats der handelingen is België en Nederland en ook al hebben de meeste avonturen in de omgeving van Antwerpen plaats, bewegen de helden zich van het

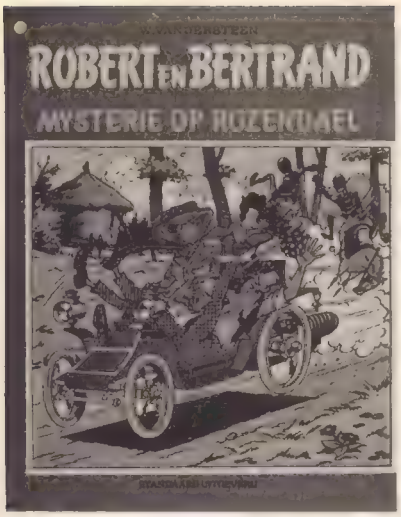
W. VANDERSTEEN
ROBERT EN BERTRAND
MYSTERIE OP ROZENDAEL
STANDAARD UITGEVERIJ

W. VANDERSTEEN
ROBERT EN BERTRAND
HET OPGEJAAGDE WEESKIND
STANDAARD UITGEVERIJ

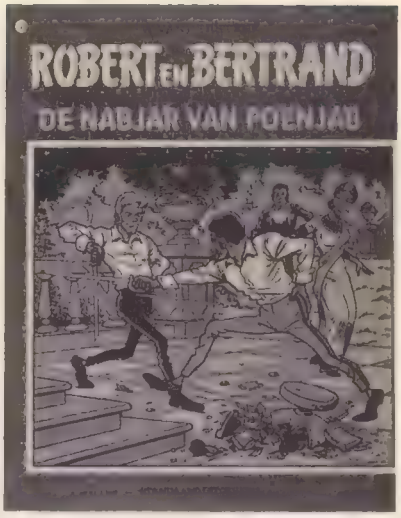
ROBERT EN BERTRAND
DE NABJAR VAN POLNJAU

ROBERT EN BERTRAND
DE LEVENDE BRUG

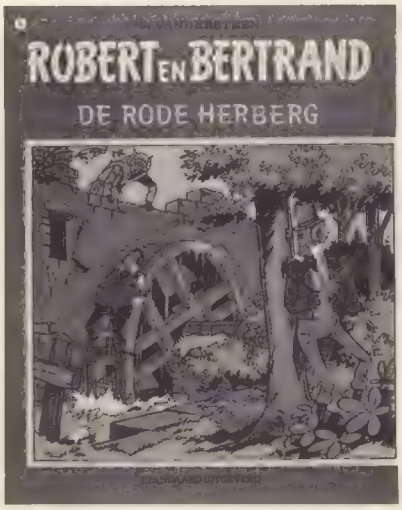
W. VANDERSTEEN
ROBERT EN BERTRAND
DE RODE HERBERG

ROBERT EN BERTRAND
HET ZWARTE LAND

ROBERT EN BERTRAND
DE TOVERLANTAARN

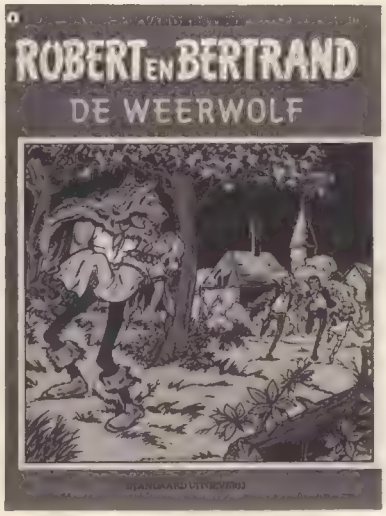
ROBERT EN BERTRAND
DE WEERWOLF

ROBERT EN BERTRAND
HET ZILVEREN RAADSEL

Zij wierp zich in de armen van den vagebond. (blads. 1060.)

Illustratie uit de vervolgroman.

Zuiden van België in het 6e album naar het Noorden van Nederland in het volgende album om vervolgens met het 8e album weer op te duiken in de Ardennen. Vele zichten en gebouwen der plaatsen waar de avonturen zich afspelen werden met zorg weergegeven. Zo bijvoorbeeld in het 4e album het "Kasteel van 's Gravenwezel ", het landgoed "Vinkenhof " en o. a. ook de herberg "Vogelenzang ". In dit monumentenjaar 1975 moge dit eens te meer een aansporing zijn tot het behoud van ons cultuurpatrimonium.
Willy Vandersteen heeft zich op opmerkelijke wijze in dit tijdperk van de geschiedenis ingewerkt. Het is het tijdvak, dat thans door de uitgaven van prentkaartenboeken weer heel populair is geworden. Grootvaders tijd waarin de armoe troef was, maar waarin men thans een zekere rust en vrede weet terug te vinden in kontrast met de huidige onrustige en zenuwslopende tijd. In die tijd noemde men een fiets nog een velocipède. Je kent natuurlijk wel van die kenmerkende trapwielers met een heel groot voorwiel en een kleintje van achter. Tot de realiteit van die dagen behoorde bijvoorbeeld ook de paardetram, de hondekar en in plaats van electriciteitsverlichting moet W. Vandersteen gaslantaarns en petroleumlampen tekenen. De treinen, de auto's, de omnibus, de postkoets, de wapens, de gewone klederdracht en de uniformen, de meubels en alle voorwerpen, kortom alles wat getekend wordt moet aan de 19e eeuwse werkelijkheid beantwoorden. En geloof me vrij, dat is geen gemakkelijk karwei !
Dan moet men behoorlijk wat tijd aan de afwerking van de decors besteden.
Het is fevens de periode waarin hopeloze moeders hun kinderen te vondeling leggen. De armoede was groot en in de reeks Robert en Bertrand vinden we de rampzalige toestand terug van een mijnwerkersgezin (6) en nog veel pijnlijker, van een turfsteker die in een plaggenhut als een dier in een hol moet wonen (7) ; of de ellende van een moeder die haar kind moet verkopen om het niet van honger te laten omkomen (7). Denk niet dat W. Vandersteen hier overdrijft, want tientallen uittreksels uit de weekbladen van die tijd zouden het tegendeel bewijzen.
Toen had men in alle gemeenten Weldadigheidskringen en reikte men nog prijzen uit voor de zuiverste werkmanswoning, want epidemische ziekten als cholera konden welig tieren (4, 12).
De diefstal van veldvruchten was algemeen en roversbenden maakten de streken zo onveilig dat Willy zijn 1e, 5e, 7e, en 8e verhaal een beetje stereotiep met een overval begint. In het 5e album zal de bende van de Ram zelfs een belangrijke rol vervullen. En zijn onze vrienden in werkelijkheid zelf geen struikrovers ?
Nog kenmerkend voor de tijdsbepaling zijn de sociale onlusten, de opkomst van de vakverenigingen en de strijd om een beter bestaan. In het 4e album staken de dokwerkers voor het algemene stemrecht en in het 6e worden de problemen der mijnwerkers en de kinderarbeid door de auteur niet vergeten.
Technische uitvindingen vinden we terug in het 1e (luchtballon), het 7e (Lanterna Magica) en het 8e album (zweeftoestel van Lilienthal).
Hoe precies Willy Vandersteen het tijdsbeeld van de 19e eeuw weet op te roepen moet u ook zelf bij het lezen van de albums ervaren. Want de sfeer die uit sommige van deze verhalen straalt, kan ik hier niet doen aanvoelen door het opsommen van enkele tijdskenmerken. Die zit nog verscholen in tientallen andere details en u zult in de avonturen van Robert en Bertrand ook nog een schaapsherder, een krijtverkoopster, zakkenmaaksters, een dolle Burgerwacht, geneverleursters, een melkboerin, een spiksplinternieuwe "Berliet", de Antwerpse straatfiguur Lange Sander, een orgeldraaister, een ganzenhoedster, de legende van Orvelterveen (7), een dokwerkersjargon, ... en de populaire Antwerpse goochelaar Laguerre (11), compleet met historisch verantwoord curriculum vitae, ontmoeten.
Ongetwijfeld besteedde W. Vandersteen veel tijd aan de documentatie en de tijdssituering in de reeds verschenen avonturen van Robert en Bertrand. Vele uren moet hij in de bibliotheek hebben verbleven en er een aanzienlijke collectie dag- of weekbladen hebben gelezen. Men mag zich dan ook met een zekere bezorgdheid afvragen of hij de strip op hetzelfde hoge niveau zal kunnen blijven handhaven. In de dagbladen van de Standaardgroep is hij immers aan een vrij hoog publicatieritme van 2 stroken of een halve albumbladzijde per dag onderhevig. Zou het niet beter zijn de publicatie tot één bladzijde per week te beperken ?
Dan zou bovendien de bladcompositie die nu aan de halve bladzijde is gebonden, nog gevarieerder kunnen worden.
Naast de documentatie en de tijdssituering is de humor erg belangrijk in de avonturen van Robert & Bertrand. W. Vandersteen maakt er veel gebruik van. De humor is

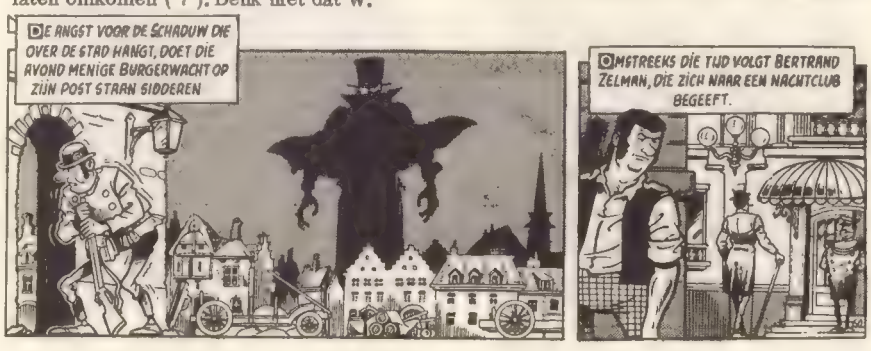
DE ANGST VOOR DE SCHADUW DIE OVER DE STAD HANGT, DOET DIE AVOND MENIGE BURGERWACHT OP ZIJN POST STARN SIDDEREN
OMSTREEKS DIE TIJD VOLGT BERTRAND ZELMAN, DIE ZICH NAAR EEN NACHTCLUB BEGEEFT.

Illustratie uit Auctor's boek.

Bertrand.

trouwens inherent aan de figuren Robert en Bertrand zelf, die niet voor niks "de lustige vagebonden " worden genoemd. Willy heeft nogal wat grappige rijmdichtjes voor de helden bedacht en laat hen mensen met grappige namen als Baron Van Den Keske de Jevoe, Notaris Frikrijk of Graaf de Whetik Van Veel ontmoeten.
Soms wordt de 19e eeuw met de kennis van de 20e eeuw bekeken en leest men opmerkingen als :"Jaja, automobielen worden een melkkoe voor de staat " (1) Of :

"Heb je dan het boek Bartje niet gelezen ?" "Ik? Nee !" "Ook niet mogelijk, het moet nog geschreven worden " (7) of nog : "Robert Theofiel Tegenspoed. Schrijf maar R. T. T." "Zonderlinge naam, nooit van gehoord ". "Dat komt nog... later... Zwijg er maar over ". (4).
Vandersteen beperkt de humor evenwel niet tot enkele grappige opmerkingen maar gaat hem soms tot in het absurde toe aanwenden. Vooral de Burgerwacht en de verschillende vertegenwoordigers der wet gedragen zich meestal als echte "Mack Sennett-Keystone Cops". Willy maakt ook handig gebruik van "geweld-humor", waarbij de overdreven humor tijdens de gevechtsscènes louterend gaat werken voor het geweld. Deze vorm van humor (of moet ik schrijven van geweld), waarmee de meeste westerse massamedia (misschien ten onrechte) vertrouwd zijn, is kenmerkend voor vele schematisch getekende humoristische strips, doch minder gebruikelijk bij realistische strips. Ten minste wanneer, zoals bij Robert & Bertrand deze opgeschroefde humor zo nu en dan ook uit de tekeningen gaat blijken, kunnen we de strip bezwaarlijk nog zuiver realistisch noemen. Evenals de lach is ook de traan op vele plaatsen aanwezig in de avonturen van Robert en Bertrand. Dit blijkt reeds uit sommige van de hierboven beschreven tijdskenmerken, die echter wel 100% reëel weergegeven zijn in de strip. Veeleer ongebruikelijk in strips zijn ook de vele slachtoffers, met name de Barones Cammo Milje, Zatte Rik, de grootvader en Zwarte Mie in respectievelijk de albums nr. 1, 4, 6 en 12. Robert en Bertrand is duidelijk ook op een volwassen publiek afgestemd.
Als een geboren dramaturg voert Vandersteen ons van de uitbundige vreugde en de schaterlach naar de ingetogen droefheid en de traan. Want we hebben hier te maken met een theatraal oeuvre waarin de lach en de traan samengaan. Doch in geen enkele andere letterkundige vorm, hetzij roman, hetzij toneel, noch in de film (met geluid) kan men eenzelfde uitdrukkingskracht aanwenden om dezelfde emoties op te wekken.

"Geweld-humor ".

Wie kan er bijvoorbeeld ongevoelig blijven voor de knappe dramatiek aangewend in het album "De levende brug " ? Een album dat verschillende elementen eigen aan de strip op een optimale wijze in zich draagt, en dat wij hier onomwonden als een meester werk willen bestempelen, een hoogtepunt in de geschiedenis van het Vlaamse beeldverhaal. Wanneer ik bedenk dat er nog altijd bibliothecarissen zijn die eender welke strip met alle geweld uit hun boekenrekken weren, dan noem ik dat een oneer en een schande voor "Robert en Bertrand " die véél, véél meer te bieden hebben dan de meeste boeken die ze hun klanten aanraden te lezen. En vrijwel alle tot nu toe verschenen verhalen van Robert en Bertrand bewijzen eens te meer dat strips toch nog wel iets meer dan "voer voor kinderen " kunnen zijn.
Wij zouden dit artikel willen besluiten met een brief van Robert en Bertrand, aan de hoofdcommissaris gericht en die op het einde van K. Ravestein's vervolgroman verscheen. Wij doen dit evenwel met de uitdrukkelijke hoop dat dergelijke brief in de strip van Willy Vandersteen nog lang op zich laat wachten.
"Waarde heer hoofdcommissaris,
Wij hebben het genoegen u iets te melden dat u veel genoegen zal doen. Heden hebben wij ons te Oostende ingescheept om naar Amerika te vertrekken. Wij komen niet meer naar België. De lucht is er te slecht en waar een nummer 17 loopt, kunnen wij onmogelijk rustig ons leven eindigen.
Wij brengen hulde aan het geduld en de slimheid van genoemde agent en zijn van gevoelen Mijnheer de hoofdcommissaris dat gij hem een hoger ambt moogt toevertrouwen.
Wij moeten ons ook nog verontschuldigen om den last die wij u zoo dikwerf hebben veroorzaakt. Ook is het ons plicht u te melden dat wij het waren, die in de Koffers der Nationale Bank snuffelden.
Die verklaring zij gedaan opdat nooit andere ongelukkigen van die snuffeling zouden kunnen beticht worden.
Gelieve onze groeten aan den heer Burgemeester over te maken.
Hoogachtend,
Van Ued. de dienstwillige dienaars,
ROBERT EN BERTRAND.

1. Mysterie op Rozendael.
2. Het opgejaagde weeskind.
3. De nabjar van Poenjab.
4. De levende brug.
5. De rode herberg.
6. Het zwarte land.
7. De toverlantaarn.
8. De weerwolf.
9. Het zilveren raadsel.
10. De kwade hand.
11. De groene draak.
12. Zwarte Mie, de orgeldraaister.

J. Smet.

SEX IN OUDE PRENTJES

ERIK NORGAARD Quand les hommes rêvaient à l'amour. Vertaald uit het Deens door Raymond Albeck. Paris, E. Losfeld, 1972. 31.5 x 23.5 cm. 112 bl. Gebonden. Kleur. Oorspronkelijke titel : Drömmen om kaerlighedens gloeder. Prijs : duur, maar de moeite waard.

De tijd rondom de eeuwwisseling is tegenwoordig erg in. Deze periode opgeroepen in de oude prentkaarten die thans veel worden herdrukt spreekt de mensen wel aan, ondanks het feit dat toen armoe troef was en voor de gewone man niet zo plezant om te leven. Maar die prentkaarten worden wellicht vanwege de rustieke sfeer die ervan uitgaat en hun contrast met de huidige drukte en stress, met een zeker 'heimwee' bekeken. Men spreekt dan nog wel eens over de goeie oude tijd.

Een soortgelijk gevoel zal men hebben bij het bekijken van de illustraties in dit boek, ook al ziet men veelal een ander soort kaarten, nl. de Franse postkaarten waarbij vooral de armoe aan klederen troef is. Dit evenwel niet zo open en bloot als de tegenwoordige sex-bladen, waarin men met een beetje goede wil de meest bizarre dromen verwezenlijkt kan zien en die niets meer aan de verbeelding overlaten. Niet enkel echter vanwege het contrast tussen pornografie en erotiek (vergelijk maar even met de Candy-slogan : " Net niet naakt is ook mooi"), maar ook vanwege de specifieke tijdskenmerken als kleding, voorwerpen, tekenstijl enz. bezitten de illustraties in dit boek een moeilijk te omschrijven charme. Een charme die nl. dat bepaalde 'heimweegevoel' (dat niks met sex te maken heeft hoor viezerik) weet op te wekken. Nou ja, een plaatje zou meer kunnen zeggen dan een heel blad tekst. Waar gaat het in feite om ? De auteur geeft ons heel eenvoudig een kijkje achter de liefdesschermen uit de taboerijke tijd

een eind voor en een poosje na de laatste eeuwwisseling. Laten we zeggen plm. 1880, ook al werden er enkele prenten van vóór die datum opgenomen, tot 1920. Hiervoor gebruikt hij allerhande illustraties uit verschillende tijdschriften uit die tijd, gaande van de gewone courante weekbladen tot de meer sex-gespecialiseerde " La Vie Parisienne ". Hierbij is het duidelijk dat de auteur dank een zorgvuldige selectie, die meteen opvalt, een enorme hoeveelheid materiaal heeft doorgewerkt en enkel het beste voor publikatie heeft voorbehouden. Idem voor de foto's en "images parisiennes" die meest in de vorm van gewone postkaarten, maar ook als ontvouwbare, doorschijnende of stereoscopische kaarten "ondergronds" in heel de westerse wereld werden verspreid. De auteur kreeg bovendien de toelating om het materiaal te gebruiken dat door de politie van Kopenhagen van ongeveer 1860 tot 1920 in beslag was genomen.
De begeleidende teksten, waarbij veel uittreksels uit boeken van die tijd, maken van 't boek niet zomaar een grappige systematische samenbundeling van een aantal prentjes, maar ook een cultureelhistorisch, sociologisch en voor de geschie denis van de moraal verantwoorde 'studie'. Wij zijn evenwel geen universiteitsprofessoren en het is niet in die zin dat ik dit historisch iconografisch document aan de lezers wil aanbevelen. Grootvaders moraal geeft namelijk honderden gelegenheden tot lachen en ook al willen wij die tijd niet " belachelijk " voorstellen, zijn wij van mening dat dit boek de lezer enkele gezellige uurtjes zal bezorgen. De auteur schrijft ook : " Maar indien de wereld toen niet plezant was, was 't toch een gekke wereld, die de lezer, dat hopen wij tenminste, zal ontdekken. "
P. S. Het boek werd ook heel mooi gedrukt door Smeets te Weert in Nederland.

S. J.

AANRADERS

AANRADERS

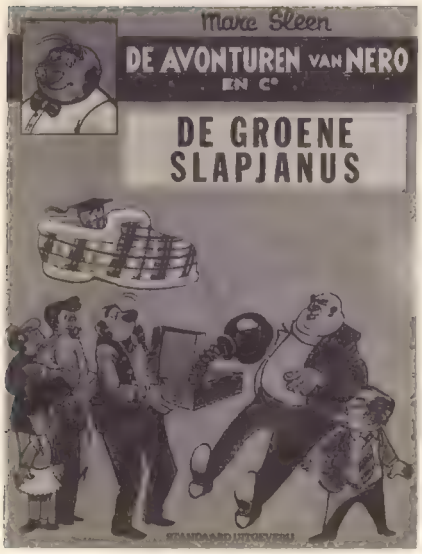

DE WITTE HAND!
De onheilspellende Witte Hand
is terug in het land
In drie gloednieuwe heruitgaven
gaan Baard en Kale er hard tegenaan
nr 5 Stomp komt terug
nr 6 Hokus Pokus Pas
nr 7 Spurten!
Uitgeverij DUPUIS. 75F 4,95 gulden
Kijk uit!

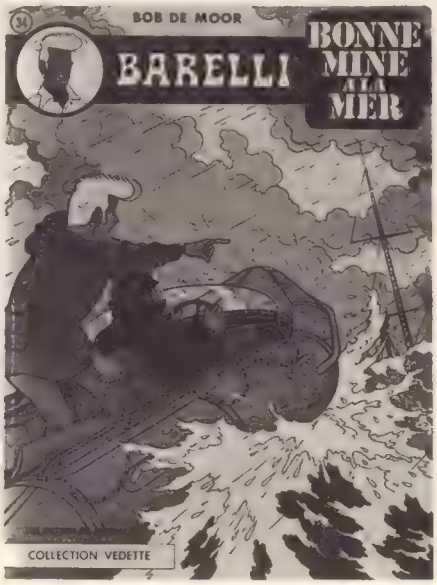

De "aanradersrubriek" waarmee wij in het vorige nummer van start zijn gegaan, kent een ongemeen succes. Vele stripliefhebbers zijn het er mee eens dat er een bepaalde kwaliteitsschifting in het (gelukkig nog) aanzienlijk stripaanbod dient te gebeuren. Wij zullen evenwel in het vervolg een onderscheid maken tussen de recente Nederlandstalige stripaanbiedingen en de zogenaamde "Galerij der Groten ", waarin de beste verhalen uit het gehele Nederlandstalige stripoeuvre, en dus ook oude strips, opgenomen kunnen worden. Zo zijn de "aanraders" uit het vorige nummer, nl. de twee Jerry Spring-albums niet geschikt (ondanks hun grote formaat) voor de "Galerij der Groten ". Wel geschikt zou dan b. v. een welgekozen Jerry Spring-verhaal zijn, dat om verscheidene redenen boven de andere zou uitsteken.
Voor de "Galerij der Groten " komen uiteraard alleen de aller-allerbeste stripverhalen in aanmerking.
Toch doen we een beroep op de lezer.
Schrijf ons welk stripverhaal voor u het beste is en waarom. Uw mening zal dan in ieder geval in een volgend nummer worden afgedrukt. Omdat het de bedoeling is een zo objectief mogelijk waarde-oordeel over een bepaald stripverhaal te vormen, kunnen andere lezers tegen de definitieve opname van dat verhaal stemmen, en kunnen de argumenten pro en contra tegen elkaar worden afgewogen.
DOE MEE EN ZORG ERVOOR DAT JE LIEVELINGSHELD EEN PLAATS IN DEZE RUBRIEK KRIJGT.
Onder de "aanraders" voor dit nummer, waarvan u hiernaast enkele omslagen ziet afgedrukt, noteren we een recent Nero-album, dat Marc Sleen ons speciaal voor opname in deze rubriek toezond. Wat hij niet schreef was dat alle Nero-albums dikke

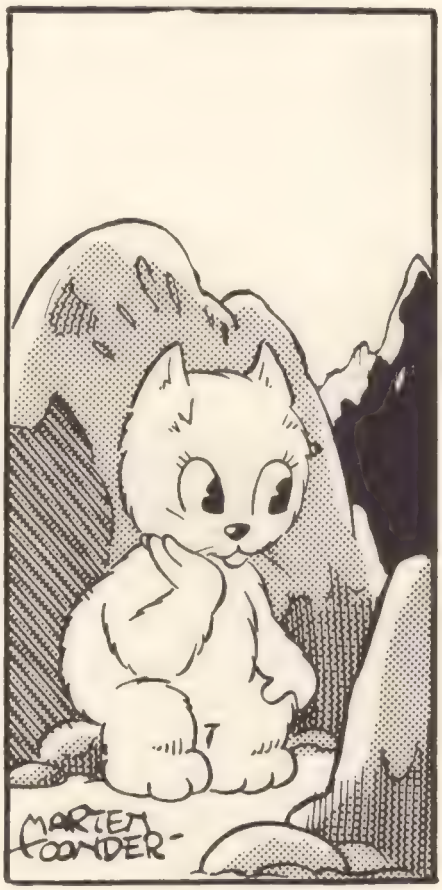

"aanraders" zijn. "Lach je slap met "De Groene Slapjanus ", is onze leus voor dat album waarin ook de eerste stripflitser voorkomt, en de Vliegende Slof voor 't eerst door de lucht vliegt. TE GEK.
Ook gek is wel het feit dat wij voor het pas verschenen Barelli-album door Bob de Moor de Franse versie moeten "aanraden". Omdat de Nederlandstalige weer eens zo'n erbarmelijk slechte vertaling is van de oorspronkelijke Franse versie. Idem voor Cuvelier's "Corentin".
"Huon de Neveling" door G. Stapel is een "aanrader" van Maarten J. de Meulder. Hij motiveert :
"Uniek zwart-wit werk, zeker de latere verhalen. Ook qua verhaal zeer sterk.
Verder lang niet altijd een duidelijke goed/slecht scheiding, zoals we die zo vaak bij anderen tegenkomen. Vaak komen er personen in voor die je niet meteen wilt of kunt plaatsen of b. v. "fijne" figuren waarvan je toch aan ziet komen, dat ze tot het andere kamp zullen gaan behoren. "
Iemand schreef ons ook dat de legale Bommelreeks, uitgegeven door "De Bezige Bij" in samenwerking met "Het Stripschap" een "aanrader" is. In deze reeks zullen alle oude verhalen met een frequentie van 12 boekjes per jaar, per set van 2 boekjes à *f* 7, 50 gepubliceerd worden.
"De Drakenburcht" en "De Bergmensen "; "Het Verdwijneiland" en "Het Geheim van het Noorderlicht" zagen reeds het licht. "De Reuzenvogel" en "De Meester-Schilder" zullen volgen.
Trouwens, ook voor de "Galerij der Groten" verwachten wij reacties van de honderden T. POES-fans die natuurlijk hun lievelingsverhaal in deze rubriek opgenomen willen zien.

S. J.

GALERIJ DER GROTEN

Voor deze rubriek kozen wij "De Levende Brug ", het 4e verhaal van de avonturen van Robert en Bertrand door Willy Vandersteen.
Waarom wij dat hebben gedaan moge blijken uit het artikel over Robert en Bertrand dat wij in ditzelfde nummer afdrukken. In dit 4e album werden de knappe tijdssituering, de zorgvuldig verzamelde documentatie, de geschiedkundige gegevens en de dramatiek zo optimaal verwerkt en uniek aangewend, dat wij hier te maken hebben met een meesterwerk in de geschiedenis van het beeldverhaal. Proficiat, Willy Vandersteen. En... nog meer van dat !

Beste lezers, u kunt de definitieve opname van dat verhaal betwisten. U kunt ook nieuwe voorstellen doen. Stuur uw reacties naar het redactie-adres J. Smet, Veldekensstraat 2, Turnhout 2300, België ofwel naar het adres van de uitgever : Brabantia Nostra, Vogelenzanglaan 3, Breda, Nederland. Dank u.

J.S.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

Will Eisner.
THE DAILY SPIRIT Nr. 1. A'dam, Real Free Press Stichting (Oude Nieuwstraat 10, A'dam). 1975. 21 x 29,5 cm. 52 blz. Prijs : 6 gulden. Bevat de oorspronkelijke strips van 8 dec. 1941 tot 30 mei 1942.
Nr. 2. idem. bevat de oorspronkelijke strips van 1 juni 1942 tot 21 nov. 1942.

==========

Wanneer ik verplicht zou worden mijn stripverzameling van de hand te doen en slechts de uitgaven van één stripheld zou kunnen behouden, dan zou "The Spirit " een goede kans maken die held te zijn. Want de meeste avonturen van "The Spirit" zal ik meer dan eens lezen en telkens zal ik in bewondering komen voor het prachtige tekenwerk, de knappe teksten en de veelal geniale wisselwerking tussen beide. "The Spirit" staat borg voor unieke spannende avonturen waarvoor ik heel wat wil ruilen.
Het voorbije jaar werd er veel gesproken over Will Eisners creatie n. a. v. het verschijnen van de gemaskerde held in Tintin/ Kuifje en de prachtige heruitgaven door Warren Publishing Co. In beide gevallen betrof het herdrukken van de "Sunday Strips" die, tijdens en na de oorlog tot 1952 wekelijks in verschillende Amerikaanse kranten werden gepubliceerd. Van "The Spirit" verschenen er evenwel tijdens de oorlog ook "Daily Strips", avonturen die dagelijks in de kranten werden vervolgd. Deze "Daily's" verschenen in een andere vorm dan de "Sunday Strips" , nl. in de gebruikelijke smalle strook van ongeveer 4 tekeningen. Hierdoor kon men niet alle mogelijkheden qua bladindeling en compositie uitbuiten zoals in de "Sunday Strips" gebeurde. Deze verschenen als aparte "comic-book-supplementen" van 7 blz. in de kranten waardoor de enig mooie platen konden worden verwezenlijkt die ook nog velen na ons in vervoering zullen brengen. Dit alles wil niet zeggen dat de "Daily's " van "The Spirit " slecht getekend zouden zijn. INTEGENDEEL. Daar staan immers Will Eisner en zijn helpers (tekenaar Jack Cole en free-lance auteurs Manly Wade Wellman + Jules Feiffer) borg voor. De "Daily's" vragen nu eenmaal om een minder spectaculair beeld, en bijvoorbeeld i. v. m. het dagelijks opvoeren van de spanning is ook een andere technische aanpak vereist. Men kan het allemaal nagaan in de prachtige doch goedkope, hierboven beschreven herdrukken, onlangs door de Amsterdamse Real Free Press in een handig oblong formaat op de markt gebracht. Ik geloof dat ook u deze boeken in één adem zult uitlezen.

J.S.

YOU HAVE YOUR NERVE --- TELLING ME TO KEEP AWAY FROM THE SPIRIT --- HE DOESN'T CARE FOR YOU ---HE ---
OH .. GIVIN' ME LIP --- EH ? --- HE'S ANY MAN, SEE ?
WHY, YOU CLASSY TOMATOES ARE ALL ALIKE --- KEEP OFF HIM OR Y'LL GET MORE OFF THIS !!
LADIES.. PLEASE!
KEEP OUTA THIS , YOU ---
?

EEN NIEUWE STRIP VAN BERT BUS.

Van Bert Bus ontvingen wij de hierbij gevoegde tekening. De auteur van ARCHIE, de man van staal, gaat met een nieuwe science-fiction-strip van start.
STEF ARDOBA is de naam van de held, die zo te zien heel wat in het weekblad "Sjors" zal gaan beleven. Bert Bus verklapt het volgende :
"Over de gehele wereld worden sinds tijden raadselachtige kegels gevonden. Deze dingen hebben eigenaardige eigenschappen. 's Nachts vallen ze om en af en toe bewegen ze. Ardoba wordt met een kegelvondst geconfronteerd als hij langs de weg zijn autoband verwisselt. Later, als hij zijn vriend in het Verre Oosten helpt bij opgravingen wordt hij opnieuw geconfronteerd met een kegelvondst. Nu liggen er zelfs enkele in ruimtepakken gestoken skeletten van buitenaardse wezens !..."

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

THE FILM CLASSICS LIBRARY...
... presents James Whale's Frankenstein, starring Boris Karloff. Edited by Richard J. Anobile. London, Pan Books in association with Macmillan, 1974. 28 x 21, 5 cm. 256 blz. Prijs : 1. 95 Pound.

En dan hebben we nog een belangrijke mededeling voor de filmliefhebbers. Want deze hebben thans de gelegenheid om thuis rustig aan de gezellige haard, enkele klassieke films te herkauwen. Ik weet niet of het met u ook het geval is, maar zelfs nadat ik bepaalde films tot tweemaal toe heb bekeken, blijft het moeilijk voor me om de scénario's honderd procent te reconstrueren. Dat is nu precies hetgeen men in de "The Film Classics Library " heeft gedaan. Hier werden complete dialogen van klassieke films met talrijke foto's

handig in stripvorm omgezet. Omdat in deze boeken alle gesproken teksten keurig en vakkundig onder de zorgvuldig geselecteerde foto's werden geplaatst, kan men het hele scénario van de film als een leuke strip lezen. Uiteraard blijft een dergelijke lezing een surrogaat voor het echte bekijken van de film met muziek, maar de filmstripuitgave kan heel goed van pas komen bij het bestuderen en bekritiseren van de film. En het is bijzonder leuk de actie van nabij te kunnen volgen.
In 1974 verschenen reeds "Frankenstein " en "The Maltese Falcon " in deze vorm. "Casablanca" en "Psycho" worden in 1975 verwacht. Persoonlijk hopen we dat de reeks succes moge kennen en vol verwachting kijken we uit naar de publicatie van "Last Tango in Paris " of een film met B. B. in de blote hoofdrol.. in kleuren !!

J. S.

DUPUIS - ALBUMS. Planning 1975.

- Tarawa, de bloedige atol. Dl. 1 en 2 verschijnen gelijktijdig.
- Sophie : De adem van de draak en een 2-tal korte verhalen.
- Robbedoes en Kwabbernoot nr. 26.
  Bevat het tankverhaal uit 1946 en de whisky-erfenis uit 1947.
  Door Franquin.
- De Baard en de Kale : De Baard en de Kale in New York.
- idem : Graai naar de macht.
- Verder verschijnen een groot aantal herdrukken van de Baard en de Kale en natuurlijk de verzamelalbums nr. 132, 133, 134 en 135.
- Snoesje : Snoesje en de piraten + een kort verhaal.
- De Blauwbloezen : De nor in Robertsonville .
- idem : De blauwe groentjes.
- De minimensjes : Soldaten uit het verleden.
- idem : Waterratten.
- Natasja : Een troon uit de lucht.
- Bollie en Billie : Hondje over.
- Geniale Olivier nr. 2.
- Sammy : De gorilla met 8 poten.
- idem : De lijfwachten zijn knetter.
- Jerry Spring. Grote albums nr. 3 en 4.
- Oom Wim nr. 3 en 4 . Gelijktijdig.
- Guust nr. 13.
- De Krobbels : nr. 1.
- Bram Jager en zijn buur nr. 10.
- Yoko Tsuno : Seinen naar de eeuwigheid.
- Khéna : Het continent der twee manen.
- Ouwe Niek : In de greep van Lucifer.
- Archie Cash : De deserteur van Toro-Toro.

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

REAL FREE PRESS
OGENTROOST VOOR PANELOGISTEN Nº.2
VELE VERZOEKEN DEZE KEER VOOR WÉÉR EENS ZO'N INDEXJE ... BARRY SMITH ... MET DANK AAN DON ROSA.
BARRY SMITH
FOR SOLDIERS ONLY
INDEX

C = COVER AS WELL AS STRIP.

COMICS :

ASTONISHING TALES Nº 3-6, & 10.
AVENGERS Nº 66, 67, 98-100 c.
CAPT. MARVEL Nº 11 c.
CHAMBER OF DARKNESS Nº 3 & 4.
CONAN Nº 1-16, 19-24 (CON ALL INCLUDED ISSUES EXCEPT Nº 12 & 23; Nº 16 & 22: REPRINTS).
CONAN KING-SIZE Nº 1 c (REPRINTS)
DAREDEVIL Nº 50-52 & 83.
DR. STRANGE Nº 179 c.
GIANT-SIZE CONAN Nº 1-3 (REPRINTS).
IRON MAN Nº. 47.
MARVEL PREMIERE Nº. 3c & 4.
MARVEL SUPER-HEROES Nº 19 c.
MONSTERS ON THE PROWL Nº 9.
S.H.I.E.L.D. Nº 12 c.
TOWER OF SHADOWS Nº. 3, 5, 7.
WESTERN GUNFIGHTERS Nº. 4.
X-MEN Nº. 53 c, 74, 54 c & 55 c.

FANZINES :

COLOUR YOUR DREAMS. *
COMIX SCENE Nº. 5.
FANTASTIC FANZINE SPECIAL II.
MARVELMANIA Nº 2 c. 3, 4 & 6.
RAGNARÖK Nº. 3.
ROCKET'S BLAST COMICOLLECTOR Nº 101 (REPRINT).

PAPERBACK COVERS :

KING KUNG FU SERIES.

NEWSPAPER WORK :

NEWSDAY VARIOUS ISSUES.

MAGAZINES :

ESQUIRE, MARCH 1972.
NATIONAL LAMPOON, MAY 1972.
SAVAGE TALES Nº 1-3, 4 (& 4 REPRINT).
SAVAGE SWORD OF CONAN Nº. 1 (REPRINT) & 3. *
VAMPIRELLA Nº 9.

POSTERS :

CONAN 4 (FROM F.O.O.M.).
CONAN BLACKLIGHT (SPLASH FROM CONAN Nº 8.).
THE FOUR AGES : 4 PLATES (GORBLIMEY PRESS) *
SEPIA HORSEMAN (FROM " ") *
SHELFSTUFF (24 PLATES) " " ") *

ODDS N'ENDS :

PORTFOLIOES : "CONAN" & "R.E.H.", "10 GREATEST HEROES", "WIZARD".
2ND ILL. BEATLES SONGBOOK.
MIGHTY MARVEL CALENDAR 1975. *

(* = STILL AVAILABLE: (MAY 1975) FROM REAL FREE PRESS)

"KRAZY KAT KOMIX Nº. 4" KOMT, ONDANKS DE VERMINDERDE VERKOOPRESULTATEN VAN DE DEZE LENTE VERSCHENEN Nº. 3, GEWOON IN DE HERFST UIT. DE NIEUWE OMSLAG VAN JOOST SWARTE IS REEDS GEDRUKT : WEDEROM EEN MEESTERWERKJE. ZIE DE OMSLAG HIERBY.

CONAN

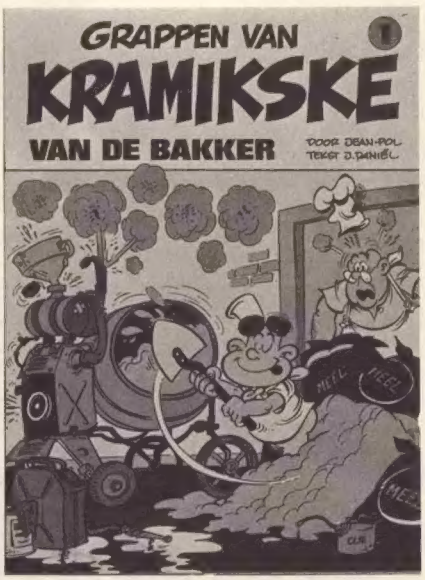

NIEUWS VAN HET

ITALIAANSE SEX-POCKET-FRONT.

Vroeger : zonder .... Nu : met ...

NIEUWS ~ NIEUWS ~ NIEUWS ~

LET OP: BASIL WOLVERTON-FANS!

"Foopgoop Frolics" is een Wolverton portfolio in een beperkte oplage gedrukt. Hij bevat 56 blz. nooit eerder gepubliceerde Wolverton-tekeningen. Te verkrijgen bij de R.F.P., Oude Nieuwstraat 10, A'dam voor 24,50 Gulden. Een Amerikaanse AANRADER.

HEET VAN DE NAALD.

Rikki en Wiske in Chokowakije verscheen in nieuwe spelling maar met de integrale oude tekeningen ingekleurd als nr. 154 in de Rode Reeks. Het is ook een AANRADER.

TOM POES
kleden
SAMENSTELLING
Pile: 100% cotton
Back: 15% cotton
85% jute
MAAT (55 x 95 cm.)
COPYRIGHT: Toonder Studio's
Afnemen met lauw-warm sop, rug droog houden.
Tevens kan dit kleedje bij elke goed bekend staande firma chemisch gereinigd worden.

NIEUW IN DE GAZET VAN ANTWERPEN

HET GEHEIM VAN DE WITTE TIJGER

naar ***John Flanders***

Tekeningen: Gidecq

VOOR DE AAP, DOOR INSTINKT GEDREVEN, SCHEEN GEEN DOCUMENT TE BESTAAN
HIJ LEIDDE MET VASTE STAP ZIJN VALSE BEWAKER DOOR VERLATEN GANGEN...

LUCKY LUKE IN ZIJN BLOOTJE.

Toen Morris destijds de avonturen van Lucky Luke nog voor het stripblad Robbedoes tekende, droomde hij ervan zijn held volwassener te maken, wat ruwer, woester en ongemanierder zoals de echte cowboys in werkelijkheid ook wel waren.
Maar dat kon natuurlijk niet voor Robbedoes een blad dat vooral voor een jeugdig lezerspubliek was bestemd.
Toen de avonturen van de held in het Franse striptijdschrift Pilote verschenen, kon de werkelijkheid iets meer benaderd worden. Er kwam wat meer bloed aan te pas en in de saloons kon men ook echte saloongirls aantreffen.
Onlangs maakten wij in het Nederlandse blad "Cash" nr. 28 e. v. kennis met de avonturen van ene Lucky Luke die wel de stoutste wensen van Morris overtreffen. Luke zegt hier van zichzelf : "I'm a poor lonesome cowboy and I'm fucking far away from home ". En deze geile superpotente Luke kan inderdaad ook met andere wapens dan vuurwapens omgaan. Schepper van de vrolijke satire is Paul Schuurmans, vast medewerker aan het genoemde blad.

P.

AWAKE, O NORTH WIND, AND COME, THOV SOVTH; BLOW VPON MY GARDEN, THAT THE SPICES THEREOF MAY FLOW OVT.
LET MY BELOVED COME INTO HIS GARDEN, AND EAT HIS PLEASANT FRVITS

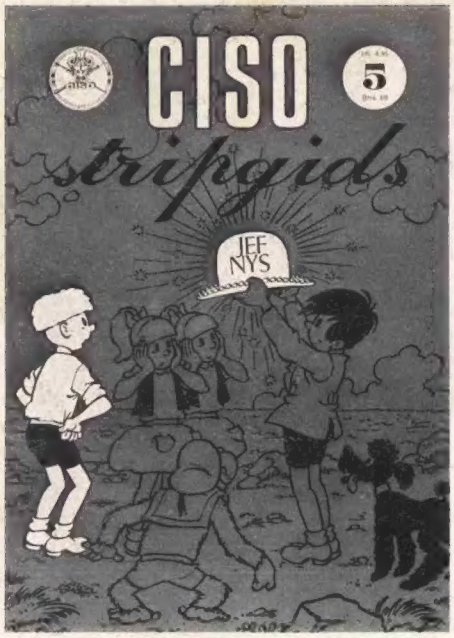

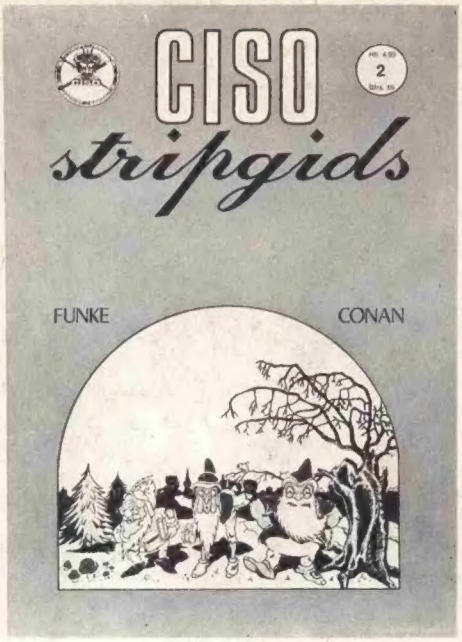

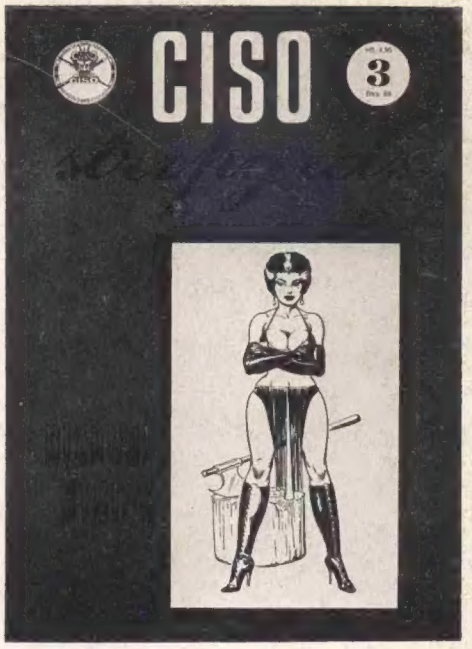

U kunt zich abonneren op de 8 CISO-uitgaven in 1975 door storting van *f* 30.– op giro 1412138 van Uitgeverij Brabantia Nostra te Breda.

Voor België: door storting van Bfrs. 470.– op rekening nr. 230-0025263-63 van de Generale Bankmij te Turnhout, ten gunste van C. Coenders.